

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 523-524 / martie 2025

Luptați și veți învinge!

M. Ulebrany

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

TREI ANI DE RĂZBOI ÎN UCRAINA: ÎN CĂUTAREA UNOR SOLUȚII DE PACE DURABILĂ

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) a organizat marți, 25 februarie, la București, masa rotundă cu tema „Trei ani de război în Ucraina: în căutarea unor soluții de pace durabilă”. La eveniment, au participat reprezentanți ai Parlamentului României, Radei Supreme a Ucrainei, Guvernului României, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, Secretariatului de Stat pentru Culte, ai altor unități, instituții și structuri guvernamentale, Congresului Mondial al Ucrainenilor, Congresului European al Ucrainenilor, ai mai multor or-

ganizații internaționale, experți în relații internaționale din România și Ucraina, reprezentanți ai autorităților locale din România și Ucraina, ai cultelor religioase din România, membri ai Consiliului UUR.

Prin acest eveniment, UUR a dorit să marcheze trei ani de la declanșarea războiului de agresiune pe scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei, cel mai sângeros și devastator conflict din Europa de la cel de-Al Doilea Război Mondial, cu sute de mii de morți și răniți, milioane de refugiați sau strămutați, case, spitale, școli, grădinițe distruse, orașe rase de pe fața pământului.

În alocuțiunea sa, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a subliniat că „nu poate fi asigurată o pace de durată în Ucraina fără asigurarea permanentă și pentru totdeauna a integrității teritoriale a Ucrainei și a suveranității sale. Nu poate fi asigurată o pace de durată în Ucraina fără garanții de securitate ale partenerilor ei transatlantici. Europa și SUA sunt pilonii fără de care nu poate fi construită nicio arhitectură de securitate pentru Ucraina, pentru alte țări din regiune și pentru Europa însăși”.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a mai spus că pentru România continuarea sprijinului multidimensional pentru Ucraina reprezintă o investiție stra-

tegică în propria sa securitate. „Vedem și salutăm semnele solide ale continuării angajamentului de sprijin al României pentru Ucraina, la nivelul întregii clase politice responsabile din România. Vocile izolaționiste rămân periferice în țara noastră, chiar dacă cresc în decibeli și boți”, a mai spus președintele UUR.

„Viitorul parteneriat strategic dintre România și Ucraina se bazează deopotrivă și pe disponibilitatea de construcție a comunității ucrainene din România și a celei românești din Ucraina, nu doar pe buna voință și acțiunea politică a autorităților centrale și locale din cele două țări”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Participanții la masa rotundă, organizată de UUR, au analizat evenimentele care au schimbat profund cursul istoriei recente și și-au reafirmat sprijinul ferm pentru suveranitatea, libertatea și viitorul Ucrainei. Acești trei ani au fost ani de suferință, dar și de curaj extraordinar. A fost menționat că poporul ucrainean a demonstrat lumii întregi ce înseamnă rezistența, demnitatea și dorința neclintită de a trăi în libertate. În fața unei agresiuni nedrepte și brutale, Ucraina a rezistat și, totodată, a inspirat întreaga comunitate internațională să rămână unită în apărarea valorilor fundamentale ale dreptului internațional, democrației și păcii.

Uniunea Ucrainenilor din România a propus spre dezbatere mai multe teme fierbinți, de actualitate, în cadrul unei mese rotunde cu oameni politici și experți de top, care au prezentat evaluări analitice de substanță, diagnostice clare ale momentului geopolitic actual, predicții privind noua paradigmă geopolitică, propuneri și soluții la temele propuse spre analiză.

Prin discuțiile avute, organizatorii și-au propus să identifice cele mai eficiente modalități de a sprijini Ucraina și de a construi, împreună, un viitor bazat pe pace, securitate și respect reciproc. Participanții au subliniat că astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să ne întărim hotărârea de a sprijini Ucraina, în căutarea unei păci juste, și mai ales durabile, care să readucă liniștea și prosperitatea pe continentul european.

Evenimentul s-a încheiat cu lansarea volumului „Eroii nu mor niciodată”, semnat de Mihai Hafia Traista. Cartea prezintă 155 de medaliaoane ale scriitorilor și jurnaliștilor care și-au pierdut viața de la începutul invaziei pe scară largă, declanșate de Rusia împotriva Ucrainei, pe 24 februarie 2022.

Sursa: www.uur.ro

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2, 5
- ◆ Delegație a UUR, la reuniunea Consiliului Extins al Congresului European al Ucrainenilor, la Praga ➤ pag. 3
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4
- ◆ Filialele UUR au marcat 3 ani de război în Ucraina ➤ pag. 5
- ◆ 211 ani de la nașterea poetului național al Ucrainei, Taras Șevcenko ➤ pag. 7
- ◆ Uniunea Ucrainenilor din România, solidară cu poporul ucrainean ➤ pag. 7
- ◆ Sărbătoarea Limbii Materne, în filialele UUR ➤ pag. 8-14
- ◆ Costumul popular, la Sărbătoarea Limbii Materne ➤ pag. 10
- ◆ Proiect de integrare a refugiaților prin educație, la Timișoara ➤ pag. 14
- ◆ Activități bilingve, în cadrul „Școlii altfel”, la Bălcăuți ➤ pag. 15
- ◆ Postul Mare – urcuș spre Înviere ➤ pag. 16

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a formulat luni, 17 februarie a.c., în plenul Camerei Deputaților, o interpelare adresată doamnei Simona Bucura-Oprescu, Ministrul Muncii, Familiei, Tinerețului și Solidarității Sociale, prin care a solicitat explicații clare privind neplata indemnizațiilor pentru urmașii persoanelor persecutate pe criterii etnice în perioada 1940-1945, conform Ordonanței O.G. nr. 105/1999.

„Este inadmisibil ca, în ciuda unui cadru legal clar, persoanele îndreptățite să primească aceste drepturi să fie supuse tergiversărilor birocratice. Am adus în atenție cazul concret al domnului Vasile Marocico, din județul Suceava, care s-a adresat cabinetului meu parlamentar semnalând că, deși beneficiază prin decizie oficială de indemnizația prevăzută de lege, nu a primit sumele care i se cuvin. Deși plățile trebuiau efectuate începând cu 1 ianuarie 2024, a trecut un an și, potrivit deciziei emise, indemnizația lunară de 892 lei nu a fost încă plătită”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

El a explicat că „vorbim despre oameni care au trăit tragedia deportărilor, privați de libertate, alungați din propriile case sau forțați să îndure munca silnică doar pentru că s-au născut sub un alt nume sau într-o altă comunitate. După decenii de suferință, urmașii lor nu ar trebui să fie umiliți de indiferența administrativă și de întârzieri care le răpesc drepturile cuvenite”.

Este de neconceput ca urmașii celor care au suferit în mod tragic în timpul persecuțiilor etnice din perioada 1940-1945 să fie puși acum în situația de a lupta pentru respectarea unor drepturi garantate prin lege. „Am solicitat ministrului Simona Bucura-Oprescu să clarifice urgent și oficial această situație și să ia măsuri pentru remedierea respectivelor întârzieri inacceptabile. Acești oameni au îndurat destul! Nu accept să se adauge la suferința lor și umilinta nepăsării. Drepturile câștigate prin lege nu sunt o favoare, ci o datorie a statului față de cei care au plătit un preț greu în istorie. Voi urmări acest caz până când statul își va îndeplini obligația, iar aceste indemnizații vor fi achitate fără întârziere”, a mai spus Nicolae-Miroslav Petrețchi.

DECLARAȚII POLITICE

Politica internă din România seamănă tot mai mult cu un câmp de bătălie hibridă minat de narațiuni rusești. Cea mai recentă dintre acestea este și cea mai comică și toxică dintre toate: „România se pregătește să trimită copii la moarte, în Ucraina”.

În acest context deputatul UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat de la Tribuna Camerei Deputaților că, în contextul internațional creat de discuțiile vizând noua Coaliție privind sprijinul și garanțiile de securitate post-conflict oferite Ucrainei, s-au activat nu doar fermele de boți din exteriorul țării, dar și cozile de topor din România, iubitori de dictaturi post-sovietice.

„Interesele de securitate ale României cer includerea țării noastre în viitoarea Coaliție de sprijin post-conflict a Ucrainei, care se va asigura că trupele rusești vor rămâne departe de frontierele României și că nu vor mai avea resursele necesare continuării proiectului imperialist către România și restul Europei. Prin viitoarea Coaliție vom ține departe și cu costuri minime primejdiile și amenințările la adresa României și a aliaților”, a declarat președintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a mai spus că prin participarea la viitoarea Coaliție Statul român își asumă sarcini care îi vor aduce beneficii, imagine, credibilitate și respect pe întregul continent european și, totodată, vor contribui la propria sa securitate, precum și la securitatea Republicii Moldova și a întregii regiuni.

„Cine se împotrivesc acestor soluții de securitate, așa cum s-a împotrivit în cazuri similare, de exemplu privind adoptarea unor măsuri legislative care să permită României să doboare dronele aeriene care pătrund neautorizat în spațiul nostru

aerian, se împotrivesc politicii de suveranitate a țării noastre și aspirației noastre legitime de a ne întări capacitățile militare și de securitate. Cine se împotrivesc acestor soluții de securitate răspunde direct intereselor și ordinului rusești de a face din România un stat slab și vulnerabil la agresiuni externe. Cine se împotrivesc acestor soluții de securitate slăbește capacitatea de suveranitate a României în relația cu Rusia și în general”, a declarat reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaților.

„Mai mult decât oricând în istoria României, avem nevoie de întărirea capacităților noastre de securitate, avem nevoie de o suveranitate bazată pe respingerea invitațiilor de vasalitate ale Moscovei”, a conchis Nicolae-Miroslav Petrețchi.

ÎNTÂLNIRI DE LUCRU

Nicolae-Miroslav Petrețchi a participat miercuri, 26 februarie, în cadrul delegației Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale din Camera Deputaților, la consultările cu Președintele interimar al României, Ilie Bolojan, în contextul pregătirii poziției României la Consiliul European, care a avut loc la Bruxelles, pe 6 martie.

În cadrul discuțiilor, au fost abordate situația la nivel regional și prioritățile actuale și viitoare ale României.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a salutat inițiativa Președintelui interimar, Ilie Bolojan, de a organiza consultări cu toate partidele și grupurile parlamentare pe probleme care vizează întreaga societate românească.

„Atât eu, cât și Uniunea Ucrainenilor din România, rămânem un partener solid și de încredere al Statului român, și reiterăm disponibilitatea pentru colaborare și dialog”, a subliniat președintele UUR.

Alături de colegii săi din Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale, președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut recent o discuție extrem de constructivă cu Ministrul Educației și Cercetării, prof. univ. dr. psih. Daniel David, și cu secretarul de stat Kallos Zoltan.

În cadrul discuțiilor, au fost abordate diverse aspecte legate de învățământul preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale, cu accent pe problemele cu care se confruntă școlile din comunitățile ucrainene. Nicolae-Miroslav Petrețchi a menționat importanța consolidării politicilor educaționale în domeniu, care au un rol primordial atât în formarea personalității elevilor, cât și în păstrarea identității lor naționale.

Președintele UUR a vorbit despre necesitatea continuării și extinderii programului național „Masă sănătoasă”, prin care să se acorde suport alimentar unui număr cât mai mare de copii de grădiniță și de elevi din clasele primare și gimnaziu, în special din localitățile izolate și dispersate sau din zonele defavorizate, ca măsură de intervenție integrată pentru diminuarea riscului de excludere și abandon școlar.

Un alt subiect discutat a fost problema transportului școlar adecvat, resimțită puternic în multe dintre comunele cu populație majoritar ucraineană din zonele de frontieră, unul dintre factorii cheie care asigură accesul la educația tuturor elevilor.

Nicolae-Miroslav Petrețchi le-a mulțumit domnilor Daniel David și Kallos Zoltan pentru abordarea constructivă și dorința sinceră de a găsi soluții pentru problemele abordate. Președintele UUR și-a exprimat convingerea că, prin îmbunătățirea condițiilor în școli, a programelor de predare, a formării cadrelor didactice și a modernizării resurselor educaționale, vom obține rezultate concrete, care vor contribui la creșterea calității actului educațional în instituțiile de învățământ.

Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale a participat miercuri, 19 februarie, la o întâlnire de lucru la Palatul Victoria cu prim-ministrul României Marcel Ciolacu, vicepremierul Marian Neacșu, ministrul finanțelor Tanczos Barna și președinții celor două Camere ale Parlamentului. Discuțiile au vizat cooperarea instituțională și soluțiile legislative necesare pentru a răspunde provocărilor actuale.

O componentă a dialogului s-a axat și pe aspectele esențiale pentru minoritățile naționale, context în care deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a prezentat, în linii mari, problemele comunității ucrainene și a subliniat necesitatea consolidării relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina atât în beneficiul comunității ucrainene, cât și pentru întărirea cooperării la nivel economic, educațional și cultural între cele două țări.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a insistat asupra importanței acestor întâlniri periodice cu reprezentanții înalți ai Executivului, care oferă cadrul necesar pentru un dialog direct și eficient, la capătul căruia să se contureze soluții decizionale. Continuitatea acestui dialog este importantă pentru a asigura predictibilitate într-un context dificil, în care sprijinul pentru comunitățile minoritare trebuie să fie constant și adaptat nevoilor în dinamică.

„Am transmis, totodată, mulțumiri premierului Marcel Ciolacu pentru sprijinul acordat punctual comunității ucrainene și am remarcat că multe dintre problemele semnalate anterior au fost soluționate. Este important ca această colaborare să rămână activă și eficientă, iar personal mă voi asigura că atât eu, cât și Uniunea Ucrainenilor din România rămânem parteneri serioși în provocările naționale ale prezentului”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut vineri, 14 februarie, o discuție aplicată cu secretarul de stat pentru culte, Ciprian Olinici, despre sprijinul acordat bisericilor, despre nevoile pe care clericii și enoriașii le-au semnalat în această perioadă și despre nevoile cu care se confruntă lăcașurile de cult în privința susținerii activităților religioase și sociale.

„Am analizat împreună situația actuală și i-am prezentat amendamentele pe care le-am propus, și care au fost adoptate, la Legea Bugetului de Stat, amendamente menite să asigure un sprijin mai echitabil și mai consistent pentru biserici și pentru activitățile desfășurate în cadrul comunităților noastre de credință”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

Cei doi au vorbit, de asemenea, despre angajamentul Uniunii Ucrainenilor din România de a sprijini toate cultele religioase. „De-a lungul timpului, am fost implicați în susținerea bisericilor, indiferent de confesiune, pentru că unitatea și stabilitatea comunității ucrainene sunt strâns legate de valorile noastre spirituale. Am abordat proiectele pe care le putem dezvolta împreună pentru a oferi sprijin concret lăcașurilor de cult și clericilor, precum și pentru a întări dialogul interconfesional”, a mai anunțat președintele UUR.

Totodată, au fost discutate modalități de dezvoltare a dimensiunii internaționale a acestui efort, prin colaborarea dintre România și Ucraina în domeniul protejării patrimoniului spiritual, insistând

(Continuare la pagina 5)

Observator

COMUNICAT

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 06.03.2025, la sediul Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, situat în municipiul Cluj-Napoca, str. I. Budai-Deleanu nr. 64, jud. Cluj, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna ianuarie 2025 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimate pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna martie 2025, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Taras Șevcenko și Mihai Eminescu – Poeți nemuritori” – Filiala Arad; „Dragă doamnă, pentru tine!” – Filiala Botoșani; „Taras Șevcenko – poetul național al ucrainenilor” – Filiala Botoșani; Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană” – Filiala Botoșani; „Sărbătorirea nașterii poetului național Taras Șevcenko” – Filiala București; Ziua Internațională a Femeii” – Filiala București; „Sărbătoarea poetului T. H. Șevcenko” și „Ziua femeii” – Filiala Caraș-Severin; „Povestiri din adolescență – Întâlnirea seniorilor cu generațiile următoare de ucraineni” – Filiala Caraș-Severin; „Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană” – Filiala Caraș-Severin; „211 ani de la nașterea poetului Taras Șevcenko” – Filiala Cluj; „Ziua Internațională a Femeii și Veciornii copiilor” – Filiala Cluj; „Comemorarea poetului național Taras Șevcenko” – Filiala Galați; „Semnificația și importanța Zilei internaționale a drepturilor femeii și a păcii pentru femeia ucraineană” – Filiala Iași; „Simpozion dedicat sărbătoririi celei de-a 211-a aniversări de la nașterea poetului ucrainean Taras Șevcenko” – Filiala Iași; „Omagiu adus marelui poet ucrainean Taras Șevcenko” – Filiala Maramureș; „Simpozionul – Rolul femeii ucrainene în societate” – Filiala Maramureș; „Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană” – Filiala Maramureș; „Zilele Taras Șevcenko” și „Rolul femeii ucrainene în păstrarea identității etnice, lingvistice și culturale” – Filiala Satu Mare; „Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană” – Filiala Satu Mare; „Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană” – Filiala Suceava; „Comemorarea poetului național ucrainean Taras Șevcenko” – Filiala Suceava; „Rolul femeii în păstrarea limbii materne – Ziua Internațională a Femeii” – Filiala Suceava; „Ziua femeii în comunitatea ucraineană” – Filiala Timiș; „Istoria și tradițiile ucrainenilor – faza județeană – Școala Gimnazială Știuța” – Filiala Timiș; „Olimpiada de limba și literatură ucraineană – faza județeană – Lugoj” – Filiala Timiș; „Comemorarea poetului Taras Șevcenko” – Filiala Timiș; „Rolul femeii ucrainene în păstrarea identității etnice” – Filiala Tulcea; „Zilele Taras Șevcenko” – Filiala Tulcea; „Limba maternă de azi, tezaurul sacru de mâine” – sediul UUR Constanța etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna martie 2025. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, stadiul investițiilor pentru trimestrul I al anului 2025 și analizarea propunerilor editoriale pentru trimestrul I, în acest sens Consiliul UUR aprobând tipărirea lucrării „Eroii nu mor niciodată”, autor Mihai Traista.

Tot în cadrul lucrărilor ședinței, a fost prezentată activitatea deputatului UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, în care s-au regăsit numeroase demersuri în ceea ce privește susținerea învățământului în limba ucraineană, și nu numai.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: organizarea concursului „Tinere Talente Ucrainene” de către Comisia de Cultură a UUR.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Mesajul Președintelui UUR transmis cu ocazia zilei de 8 Martie

Astăzi celebrăm puterea, determinarea și contribuția esențială a femeilor în toate domeniile societății. Fie că vorbim despre educație, cultură, economie sau viață publică, femeile demonstrează zi de zi că progresul și echitatea sunt posibile prin implicare, profesionalism și perseverență.

Pentru comunitatea ucraineană din România, femeile au fost și rămân un pilon fundamental în păstrarea identității, în promovarea valorilor și în susținerea solidarității. Respectul și recunoașterea rolului lor trebuie să se reflecte nu doar în cuvinte, ci și în politici publice care asigură egalitatea de șanse și oportunități reale.

Cu admirație și recunoștință, le transmit tuturor femeilor cele mai calde urări de sănătate, succes și împlinire! Să rămâneți la fel de puternice și inspiraționale!

Nicolae-Miroslav PETREȚCHI,
Deputat în Parlamentul României

Reuniune a Consiliului Extins al Congresului European al Ucrainenilor, la Praga

În contextul marcării a trei ani de la declanșarea războiului pe scară largă al Rusiei împotriva Ucrainei, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a participat la reuniunea Consiliului Extins al Congresului European al Ucrainenilor (CEU), desfășurată în perioada 22-23 februarie, la Praga, Cehia. Liderii organizațiilor ucrainene din mai multe state europene au discutat evoluțiile actuale din zona europeană și euro-atlantică și au abordat, de asemenea, provocările cu care ne confruntăm cu toții, în actualul context regional și geopolitic.

Discuțiile s-au axat și pe proiecte ale organizațiilor-membre CEU, menite să sprijine și să integreze refugiații ucraineni din toată Europa, precum și să perpetueze cultura, tradițiile și limba ucraineană.

În cadrul dezbaterilor, Nicolae-Miroslav Petrețchi a menționat necesitatea sprijinirii, în continuare, a Ucrainei și cetățenilor ucraineni, precum și a intensificării eforturilor comune pentru a obține o pace justă și durabilă în Ucraina. El a prezentat, totodată, contribuția consistentă a României, în general, și a Uniunii Ucrainenilor din România, în special, pentru susținerea cetățenilor ucraineni, fugiți din calea războiului.

Președintele UUR a subliniat că este nevoie de o luare de poziție fermă din partea Congresului European al Ucrainenilor, în actualul context geopolitic. A menționat necesitatea păstrării unității Congresului, mai ales în această perioadă delicată, evidențiind importanța sprijinului ambasadelor Ucrainei în statele europene.

În acest sens, Nicolae-Miroslav Petrețchi a făcut o serie de propuneri, transmise anterior și Congresului Mondial al Ucrainenilor, pentru a îmbunătăți și eficientiza activitatea organizațiilor ucrainene din Europa. Președintele UUR a prezentat exemple de bune practici în domeniul protecției drepturilor minorităților naționale, pe care România le implementează cu succes, și care pot fi preluate și de alte state europene.

Din delegația Uniunii Ucrainenilor din România la Praga au mai făcut parte președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, Alexandru Mocernac, consilierul UUR și coordonatorul la nivel european al organizațiilor de tineret ucrainene, Fabian Popovici, și consilierul superior UUR, Costel Ilie.

Sursa: www.uur.ro

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Întâlniri cu autoritățile locale din comunele timișene cu populație ucraineană

Reprezentanții Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România au demarat o serie de întâlniri în teritoriu cu autoritățile locale din comunele Bârna, Victor Vlad Delamarina, Ohaba Lungă și Bethausen, acolo unde comunitățile ucrainene sunt bine reprezentate.

Delegația UUR Timiș a fost condusă de președinta filialei, prof. Maria Szabo-Condrei, alături de vicepreședinții Mihaela Bumbuc și Vasile Drozd, precum și de președinții organizațiilor locale ale UUR: Ioan Longa (Bârna-Pogănești), Mariana Cabaș (Petroasa Mare) și Vasile Condrei (Bethausen).

„A devenit o obișnuință să mergem la întâlnirile cu reprezentanții administrației locale, cu precădere acolo unde avem etnici ucraineni. În comuna Bârna, ne-am întâlnit cu membrii din organizație și cu primarul Ovidiu Nicolae Ignaton, acesta aflându-se la primul mandat. Ne-am dorit să cunoaștem oficialitățile locale, să vedem care sunt planurile de viitor, în special cele care vizează comunitatea noastră. Am observat că există deschidere și dorință de colaborare, iar noi vom fi alături de ei”, a declarat prof. Maria Szabo Condrei, președinta UUR Timiș.

Astfel, în comuna Bârna, delegația a discutat cu edilul Ovidiu Nicolae Ignaton despre problemele esențiale ale localnicilor, precum aprovizionarea cu apă potabilă, transportul elevilor, amenajarea unui teren de fotbal și organizarea viitoarelor manifestări culturale.

În Victor Vlad Delamarina, primarul Ioan Cardaș a evidențiat necesitatea reabilitării și modernizării unui cabinet medical, proiect deja finanțat prin amendamentele depuse de președintele Uniunii, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, la Legea Bugetului de Stat.

La Ohaba Lungă, edilul Gigi Murărescu a subliniat importanța cooperării cu UUR Timiș, iar, în Bethausen, vestea dotării cabinetului medical cu aparatură modernă – ecograf, EKG și radiografie – a fost primită cu mare entuziasm de întreaga comunitate.

De asemenea, în Petroasa Mare, reprezentanții UUR au reamintit că localitatea a beneficiat deja de un amendament parlamentar depus anul trecut de deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, iar anul acesta au fost aprobate noi finanțări pentru dotarea cabinetelor medicale din Petroasa Mare și Bethausen, prin amendamente adoptate la Legea Bugetului de Stat.

Seria acestor întâlniri va continua în toate localitățile timișene unde Uniunea Ucrainenilor din România are organizații locale, consolidând dialogul și sprijinul direct pentru comunitățile ucrainene.

Un grup de elevi și profesori din Suceava, în schimb de experiență la Cernăuți

În perioada 19-21 februarie 2025, o delegație formată din zece elevi și profesori ai Colegiului Na-

țional „Mihai Eminescu” din Suceava s-a aflat într-un schimb de experiență la Cernăuți.

Această întâlnire a reprezentat o oportunitate de consolidare a relațiilor educaționale dintre instituțiile partenere. Evenimentul a fost marcat de semnarea prelungirii, pentru încă doi ani, a Protocolului de colaborare dintre Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, reprezentat de directorul prof. dr. Silvia-Corina Nuțu, Colegiul Pedagogic din cadrul Universității Naționale „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, reprezentat de directorul prof. dr. Natalia Pali, și Filiala Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), reprezentată de președintele Ilie Sauciuc.

Parteneriatul prevede desfășurarea anuală a 10 activități culturale-educative și științifice, dintre care amintim: schimbul de experiență reciproc, desfășurat la Suceava și Cernăuți, participarea la Festivalul-concurs Internațional „Privighetoarea Bucovinei”, Conferința Internațională „Viitorul pedagog – primii pași spre activitatea profesională” (organizate la Cernăuți), Festivitatea de comemorare a poetului ucrainean Taras Șevcenko, Festivalul de Colinde Ucrainene (organizate de UUR), școli de vară desfășurate reciproc. Proiectul internațional „Elevi acum – profesori în devenire” este coordonat de prof. dr. Dmytro Bachinski și prof. dr. Mihaela-Delia Martineac.

Pe parcursul celor trei zile, elevii și profesorii suceveni au participat la activități metodice variate, menite să îmbogățească atât experiența didactică, cât și orizontul lor cultural. Un moment deosebit de apreciat a fost vizita la prestigioasa Universitate Națională „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, care a impresionat prin grandoarea, frumusețea și istoria sa.

De asemenea, delegația a avut ocazia să urmărească piesa de teatru „Peripețiile bravului soldat Șvejk” de Jaroslav Hašek, pusă în scenă la Teatrul de Păpuși Academic Cernăuți. În ultima zi a vizitei, alături de elevii și profesorii colegiului gazdă, participanții au explorat orașul Cernăuți și au vizitat Cetatea Hotin, monument istoric de o importanță deosebită.

Mulțumim colectivului de profesori de la Colegiul Pedagogic din cadrul Universității Naționale „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți pentru ospitalitate și pentru ocazia de a dobândi o experiență valoroasă!

Elevii ucraineni din județul Suceava au participat la o serie de activități tematice

Pe parcursul lunii februarie a.c., elevii din județul Suceava au participat la diverse activități tematice. Ziua Stemei de Stat a Ucrainei (День Державного герба України), sărbătorită pe 19 februarie, marchează adoptarea oficială a Tridentului (Тризуб) ca simbol național, în anul 1992, după obținerea independenței țării. Pentru a celebra această zi, elevii claselor V-VIII de la Școala Gimnazială Ulma, îndrumați de prof. Iuliana Zebreniuc, au explorat semnificația Stemei de Stat, descoperind contextul

istoric și importanța sa, ca element definitoriu al suveranității Ucrainei.

Prin activități interactive, discuții și prezentări, elevii au înțeles că Tridentul este o emblemă cu rădăcini adânci în cultura și tradițiile ucrainene. În același timp, elevii Școlii Gimnaziale Paltinu, sub îndrumarea prof. Constantina Bursuc, au realizat un poster dedicat Stemei de Stat, punând în valoare culorile și elementele principale ale acestui simbol. Activitatea creativă a oferit elevilor oportunitatea de a-și exprima în mod artistic respectul pentru valorile naționale ucrainene.

Sub motto-ul „Fii bun ori de câte ori este posibil. Întotdeauna este posibil!”, elevii din Paltinu au marcat Ziua Mondială a Bunătății Spontane printr-o serie de activități menite să promoveze generozitatea, empatia și gesturile altruiste. Evenimentul a cuprins discuții despre importanța și manifestarea bunătății în viața de zi cu zi, în care elevii au împărtășit experiențe personale și exemple de fapte bune care au adus bucurie celor din jur. Această activitate le-a oferit ocazia de a-și manifesta creativitatea, dar i-a și învățat că orice gest de bunătate, oricât de mic, poate avea un impact semnificativ asupra celor apropiați.

De Ziua Internațională a Cititului Împreună, pe 5 februarie, elevii Școlii Gimnaziale Argel, îndrumați de prof. Cerasela Ciornei, au marcat magia lecturii printr-o serie de activități interesante și antrenante. Evenimentul a început cu un moment special în care au ascultat fragmente din povești ucrainene captivante, care au stârnit curiozitatea și imaginația copiilor. Atmosfera a fost completată de discuții legate de cărțile preferate, schimburi de impresii și un mic târg de carte, unde fiecare participant a avut ocazia să își aleagă o nouă lectură.

Sub deviza „Fiecare carte deschide o lume nouă”, elevii clasei a VIII-a de la Școala Gimnazială Paltinu au dorit să construiască împreună o experiență de lectură, să exploreze frumusețea și culoarea acestor lumi, dar, mai ales, să le dea un nou sens. Elevii de la Ulma, prin acțiunile desfășurate în școala lor, au evidențiat importanța cititului ca activitate individuală de relaxare și ca mijloc de conectare, inspirație și dezvoltare personală, reamintindu-ne că, într-o lume dominată de tehnologie, puterea cuvintelor rămâne esențială.

Sursa: www.uur.ro

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

(Urmare de la pagina 2)

pe ideea că Uniunea Ucrainenilor din România va continua să fie un partener de încredere în colaborarea interconfesională și a respectului reciproc.

Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a mulțumit domnului Ciprian Olinici pentru sprijinul constant acordat comunității ucrainene și, în egală măsură, tuturor cultelor religioase din România. „Apreciez deschiderea și colaborarea pe care o avem, un parteneriat bazat pe respect, implicare și obiective comune. Îl asigur de întreaga mea disponibilitate și a Uniunii Ucrainenilor din România de a continua această colaborare instituțională, pentru a aduce împreună rezultate concrete în beneficiul comunității ucrainene”, a scris președintele Uniunii Ucrainenilor din România.

Marți, 11 februarie, Președintele Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut o întrevedere cu Secretarul de stat pentru afaceri strategice din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, doamna Ana Tinca, prilej cu care a întărit angajamentul său pentru dezvoltarea relațiilor speciale româno-ucrainene, ce decurg din dinamica sporită a dialogului bilateral, în cei trei ani de la declanșarea războiului de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a evidențiat importanța dezvoltării cooperării româno-ucrainene la nivel politico-diplomatic, precum și la nivel sectorial, subliniind potențialului semnificativ care există în domeniul cooperării transfrontaliere dintre regiunile de frontieră ale României și Ucrainei.

Președintele UUR a subliniat importanța sprijinului constant, solid și multidimensional atât pentru Ucraina și poporul ucrainean, cât și pentru Republica Moldova, a cărei stabilitate și consolidare democratică este crucială pentru întreaga regiune.

Discuțiile au vizat și implicarea Uniunii Ucrainenilor din România în facilitarea dialogului continuu și a colaborării dintre autoritățile administrației publice locale din România, Ucraina și Republica Moldova, care să încurajeze dezvoltarea economică și socială a regiunilor de frontieră.

Totodată, Nicolae-Miroslav Petrețchi a reliefat importanța consolidării cooperării economice bi- și trilaterale, prin diversificarea schimburilor comerciale și realizarea unor proiecte concrete, mai ales cu impact local și regional.

Problema Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, soluționată definitiv

Miercuri, 12 februarie a.c., președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a primit confirmarea oficială că, în urma demersurilor insistente pe care le-a întreprins, protocolul prin care clădirea Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației o să fie predată și situația juridică a acesteia o să fie definitiv clarificată, va fi semnat în câteva zile.

„Este o victorie esențială pentru viitorul educației în limba ucraineană din România! Mulțumesc prefectului județului Maramureș, Rudolf Stauder, pentru colaborarea exemplară și pentru disponibilitatea de a se apleca asupra acestei probleme, domnia sa fiind cel care a pus în mișcare mecanismele necesare pentru aplicarea Hotărârii de Guvern, prin care se soluționează situația juridică a imobilului în care funcționează Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”. Felicitări doamnei director, Lucreția Semeniuc, pentru perseverența și implicarea de care a dat dovadă! Acest rezultat arată că, atunci când există voință, implicare reală și oameni potriviți, lucrurile se mișcă în direcția corec-

tă”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

Președintele UUR a amintit că, în urmă cu două săptămâni, a avut, la Baia Mare, o întrevedere cu conducerea județului Maramureș, în cadrul căreia a discutat și despre aplicarea Hotărârii de Guvern care tranșează situația juridică a acestui liceu, singurul cu predare în limba ucraineană din țară.

„În urma dialogului cu prefectul județului, am transmis poziția Uniunii Ucrainenilor din România și am clarificat stadiul exact în care se află acest demers. Nimeni nu comunicase până atunci aceste informații oficial, iar instituțiile responsabile nu își asumaseră implementarea deciziei, care trebuia finalizată în cel mult 30 zile de la adoptarea H.G. Ca urmare a acestei intervenții, prefectul a convocat Primăria, Inspectoratul Școlar și conducerea liceului, iar în urma acestor discuții s-a stabilit fără echivoc: săptămâna viitoare, protocolul va fi semnat, iar situația juridică a imobilului va fi, în sfârșit, clarificată!”, a mai scris Nicolae-Miroslav Petrețchi.

„Ani de zile, Uniunea Ucrainenilor din România a fost nevoită să intervină cu fonduri proprii pentru reparații urgente și dotări, în timp ce instituțiile responsabile au rămas pasive. Acum, cu statutul clarificat, este momentul ca finanțarea să vină din sursele care au această obligație: bugetele locale și guvernamentale! Am luptat inclusiv pentru necesitatea unui sprijin financiar adecvat pentru acest liceu, lucru pe care l-am obținut recent și prin amendamentele la Legea Bugetului de Stat”, mai subliniază președintele UUR.

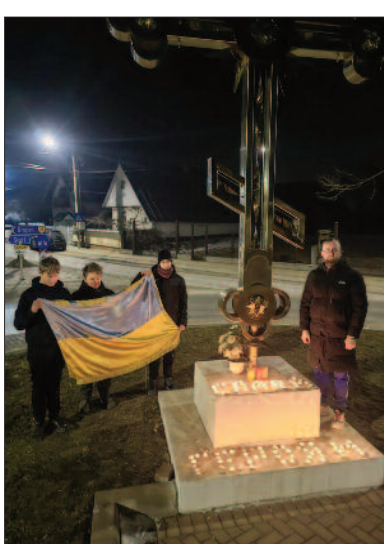
Nicolae-Miroslav Petrețchi le mulțumește tuturor colegilor săi din Uniunea Ucrainenilor din România, care au fost trup și suflet în acest proiect, menționând că UUR va continua să acționeze pentru a se asigura că drepturile elevilor, profesorilor și comunității ucrainene sunt respectate.

FILIALELE UNIUNII UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA AU MARCAT TREI ANI DE RĂZBOI PE SCARĂ LARGĂ AL RUSIEI ÎN UCRAINA

Filialele Uniunii Ucrainenilor din România au adus, în ziua de 24 februarie a.c., un solemn omagiu victimelor războiului declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, un conflict care a schimbat ireversibil destine și a lăsat răni adânci în inimile a milioane de oameni: trei ani de durere sfâșietoare, de vieți frânte, de despărțiri, dar și trei ani de rezistență neclintită, de credință și de solidaritate.

La sediile UUR din Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Cluj, Galați, Iași, Maramureș, Satu Mare, Suceava, Timiș, Tulcea și București au fost organizate o serie de evenimente speciale, pentru a marca împlinirea a trei ani de la declanșarea de către Federația Rusă a

războiului său de agresiune, ilegal, ilegitim și neprovocat, împotriva Ucrainei. Totodată, aceste evenimente reflectă respectul și sprijinul moral pentru cei care suferă în urma agresiunii rusești.

La întâlnirile organizate de filialele UUR, au participat reprezentanți ai administrațiilor publice locale și județene, ONG-uri, etnici ucraineni și numeroși refugiați, strămutați în România. Cuvintele lor au fost mărturie ale unui angajament profund față de Ucraina, față de poporul greu încercat și față de valorile care îi unesc pe români

și ucraineni, deopotrivă. Cei prezenți și-au reafirmat sprijinul pentru Ucraina, care continuă să reziste în fața agresiunii militare a Rusiei.

Sursa: www.uur.ro

TARAS HRYHOROVYCI ȘEVCHENKO, LA NEGOSTINA

E luna martie, luna Marelui Kobzar ucrainean, și, de multe ori, m-am întrebat de ce Taras Șevcenko a ales să vină tocmai la Negostina, județul Suceava? Oare ce are așa special Negostina, că tocmai aici s-a postat în fața frumosului și noului Cămin Cultural? Oare nu erau și alte localități unde conviețuiesc ucrainenii aici, în minunata Bucovina? Pe tot traseul Suceava – Siret, se găsesc numai sate cu populație majoritar ucraineană, în zona de munte sunt mulți huțuli, care tot ucraineni sunt considerați, și Taras Șevcenko putea să aleagă una dintre respectivele așezări, dar a ales Negostina, întrucât aici i-a plăcut mai mult. Tot eu am încercat să găsesc și unele răspunsuri, poate nu în totalitate argumentate, dar sunt autentice și am înțeles foarte bine de ce Taras Șevcenko iubește așa de mult Negostina.

În primul rând, toți negostinenii vorbeau cândva numai limba ucraineană, limba lor maternă. Când am venit aici, la Negostina, acum aproape o jumătate de secol, copiii preșcolari vorbeau numai ucraineste. Norocul meu era că și eu vorbeam limba ucraineană și, astfel, mă înțelegeam bine cu ei, și-i învățam limba română ca obiect de limbă străină, iar când pășeau în clasa I cunoșteau două limbi, cea ucraineană, de acasă, și româna, de la grădiniță – limba de predare în școală, fiind mai bogată în cunoștințe. Apoi, toate cadrele didactice din școală erau din Negostina și așa mult iubeau limba ucraineană, limba maternă, că au apărut-o cu toate forțele, iar studiul limbii materne în școală nu a fost întrerupt niciodată, așa cum s-a întâmplat în alte localități unde erau ucraineni. Un alt motiv este că suntem foarte aproape de granița cu Ucraina, la doar câțiva kilometri, și la școală veneau deseori diverse delegații școlare și culturale din Ucraina, mai

ales din regiunea Cernăuți, pentru schimburi de experiență și pentru apărarea limbii materne. Se organizau diferite spectacole cu astfel de ocazii. Elevii școlii din Negostina participau mereu la diverse concursuri școlare și olimpiade ucrainene, unde

reusesau să obțină cele mai valoroase premii. Pe masa fiecărui ucrainean creștin adevărat, stăteau mereu „Biblia” și „Kobzarul” spre cinstire și omagiere.

Era în primăvara anului 1999 când a sosit o delegație din Ucraina cu o veste mare și îmbucurătoare, anunțând că vor aduce bustul marelui geniu ucrainean, T.H. Șevcenko, în dar pentru ucrainenii din Negostina. Și așa s-a și întâmplat, chiar imediat au întocmit și au rezolvat cu actele necesare pentru a fi transportat în siguranță. L-au adus cu oamenii lor, care au executat toate lucrările necesare tocmai

toamna, iar până atunci a stat la mine în curte, eu fiind cea mai apropiată vecină. În luna octombrie 1999, a fost totul pregătit și postat în fața frumosului Cămin Cultural, când s-a desfășurat un mare festival ucrainean. Au participat oameni de vază din partea ucrainenilor din București, Suceava, din Cernăuți (Ucraina) și din împrejurimi cu multe formații artistice renumite. De-a lungul timpului, foarte multe delegații și formații artistice ucrainene au trecut prin fața bustului Marelui Kobzar din Negostina, cu flori, cu versuri, cu cântece, recitându-i și cântându-i spre slava lui. De câte ori se desfășoară activități culturale ucrainene, întotdeauna se începe cu omagierea și închinarea în fața personalității lui Taras Șevcenko.

Bustul Marelui Kobzar din Negostina stă falnic și îi veghează pe toți ucrainenii din Bucovina. Mai există și alte localități din țară unde este amplasat bustul lui Taras H. Șevcenko, dar aici, în Bucovina, este numai în Negostina, iar noi, negostinenii, suntem foarte bucuroși că avem această mare onoare. Unii bătrâni își dădeau jos căciula de pe cap, se opreau și i se închinau (este fapt dovedit, chiar eu am surprins acest lucru o dată). Mulți oameni s-au fotografiat în fața bustului, iar eu am multe asemenea momente. Taras Hryhorovych Șevcenko este și va rămâne în inimile negostinenilor, ca și al tuturor ucrainenilor, un mare geniu al literaturii ucrainene. Mulți dintre foști elevi ai Școlii din Negostina au studiat limba ucraineană, au absolvit studii liceale și universitare ucrainene și au devenit cadre didactice cu renume, purtând exemplul Marelui Kobzar.

Felicia GRIGORAȘ,
Negostina

Primăvara, anotimpul cel mai iubit, așteptat de fiecare dintre noi, a adus, pe lângă bucuria revenirii de după vacanță, bucuria lucrului în echipă. Sub sigla „Mărțișorul – simbol al reînnoirii, al speranței, al păcii dintre oameni și popoare”, elevii Școlii Gimnaziale „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, din clasele a V-a și a VI-a, majoritatea de etnie ucraineană, s-au reunit în vederea sublinierii importanței mărțișorului, simbolisticii acestuia și conturării „obiceiului de mărțișor”, inclus de 22 de ani în Patrimoniul cultural imaterial al umanității, UNESCO.

Miturile care circulă printre popoarele ce se bucură de cele patru anotimpuri și pot simți la propriu și la figurat importanța primăverii, datorită schimbărilor climatice, sunt multiple, dar toate au ca elemente comune simbolistica culorilor „roșu” și „alb”.

Elevii au avut ocazia, în timp ce confecționau mărțișoare, să asculte câteva dintre aceste mituri, transformând astfel sala de clasă într-un spațiu al creației, al culorii, al „călătoriei” pe cărări și în timpuri îndepărtate.

La „nașterea timpului calendaristic”, atunci când baba Dochia torcea firul anului nou, mărțișorul era denumit „funia zilelor, săptămânilor și lunilor anu-

Mărțișorul – simbol al reînnoirii, al speranței, al păcii dintre oameni și popoare

lui, adunate într-un șnur bicolor”, iar „Soarele însuși a ales să coboare pe pământ într-un chip de fată frumoasă, dar a fost luat prizonier de către un zmeu. Pentru a-l elibera, un voinic s-a luptat cu zmeul, vărsându-și sângele în zăpadă. Soarele a urcat din nou pe cer, și, în locurile în care zăpada s-a topit, au răsărit ghiocei – vestitori ai primăverii”.

Folcloristul Simion Florea Marian, într-una dintre edițiile dedicate sărbătorilor din popor, subliniază existența acestor obiceiuri, de a lega copiilor, la mână sau la gât, o monedă de aur sau de argint cu ajutorul unui fir împletit din lână albă și neagră, pentru a fi sănătoși, curați ca argintul și/sau strălucitori ca aurul.

Câte și mai multe legende populare are mărțișorul! Ne-ar trebui mai multă vreme să le depănăm pe toate, iar în aceste vremuri „timpul parcă nu mai are răbdare cu oamenii”.

Implicarea elevilor a fost esențială în desfășurarea activității, aceștia, fiind familiarizați cu atelierul de creație, din anii anteriori, de către doamnele educatoare și învățătoare, au dat dovadă de abilități reale în realizarea mărțișoarelor, doamnele

profesoare fiind impresionate de talentul lor. Atelierul de creație reprezintă un prilej de socializare, de a privi școala ca pe un prieten care împărtășește fiecare trăire importantă din viața elevului și nu este o instituție paralelă cu realitatea cotidiană. Din contră, școala pregătește elevul pentru viață, urmărind îmbinarea abilităților cognitive, sociale și practice, astfel încât elevul, după ce părăsește băncile școlii, să aibă competențe reale de a face față provocărilor existenței.

Majoritatea elevilor fiind de etnie ucraineană, aceștia au simțit nevoia să-și exprime speranța pentru pace și astfel au creionat, pe lângă tradiționalele simboluri, mărțișoare specifice unității în diversitate. Am încercat să materializez în proiecte ideile elevilor și pe această cale țin să mulțumesc doamnei director Simonica Fercalo, care ne-a îndemnat „să dăm voce” mărțișorului, și doamnei profesoare Dumitrița Conachi, care a contribuit semnificativ la realizarea proiectelor lor, imaginile vorbind de la sine.

Însă cele mai sincere mulțumiri le adresez elevilor care s-au îmbrăcat atât de frumos pentru acest atelier, care au pus suflet și au muncit la realizarea mărțișoarelor, fiind atenți la miturile și simbolurile specifice mărțișorului.

Mărțișoarele au fost expuse vineri, 7 martie 2025, la „Târgul Mărțișorului”, un eveniment amplu desfășurat în fiecare an la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”, iar apoi dăruite părinților, profesorilor, colegilor, prietenilor, păstrând astfel obiceiurile moștenite din vremuri străvechi.

Cu speranța că ați călătorit alături de noi „pe cărările copilăriei”, vă dorim o primăvară cu speranță, cu pace, să fiți sănătoși și frumoși!

Claudia SEMCIUC

Uniunea Ucrainenilor din România, solidară cu poporul ucrainean

În actualul context dificil, Uniunea Ucrainenilor din România își reafirmă solidaritatea și sprijinul ferm pentru poporul ucrainean, care luptă pentru libertate, suveranitate și pentru o pace reală, justă și durabilă.

Ucraina trece printr-o perioadă dramatică, fiind victima unei agresiuni nejustificate, care încalcă suveranitatea, dreptul internațional și valorile fundamentale ale libertății și democrației.

Poporul ucrainean luptă nu doar pentru propria sa existență, ci și pentru stabilitatea și securitatea întregii Europe. Curajul și rezistența Ucrainei sunt un exemplu pentru întreaga lume!

În acest moment critic al istoriei, este esențial să fim alături de poporul ucrainean, să susținem dreptul său la libertate și independență și să condamnăm orice formă de agresiune.

Sursa: www.uur.ro

Mesajul președintelui UUR cu ocazia împlinirii a 211 ani de la nașterea lui Taras Șevcenko

Astăzi, pe 9 martie, marcăm 211 ani de la nașterea poetului național ucrainean, Taras Șevcenko, un simbol al spiritului și sufletului ucrainean, personalitate ilustră a culturii ucrainene, ale cărui versuri continuă să inspire și să motiveze lupta ucrainenilor pentru independență și libertate.

Astăzi, la fel ca acum 200 de ani, Ucraina luptă împotriva imperialismului rusesc, iar ucrainenii rămân puternici pentru că au memorie, au spirit și, mai ales, au Adevărul de partea lor! În aceste vremuri grele, când Ucraina se confruntă din nou cu agresiunea rusă, versurile lui Șevcenko răsună

mai puternic ca nicodată – „Luptați și veți învinge! Dumnezeu vă ajută!”.

Fiecare militar ucrainean, fiecare voluntar, fiecare persoană care ajută Ucraina în această perioadă dificilă, ne poartă cu gândul la lumea zugrăvită de Șevcenko, la întruparea voinței sale. Marele poet a visat la o Ucraină liberă, iar poporul ucrainean își apără, de unsprezece ani, cu arma în mână, libertatea, independența și dreptul de a-și trăi viața pe propriul pământ.

Șevcenko a crezut în generațiile viitoare, în forța și determinarea acestora, iar noi, la rândul nostru, credem că va veni ziua în care versurile lui Taras Șevcenko „pe pământul reînnoit nu va rămâne nici dușman și nici picior de adversar” vor deveni realitate.

Fie ca amintirea Marelui Kobzar să rămână vie în inimile noastre, iar înțelepciunea sa să ne ajute să construim un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri!

Nicolae-Miroslav PETREȚCHI,
Deputat în Parlamentul României

O delegație a Uniunii Ucrainenilor din România, în vizită oficială la Yavoriv

Prim-vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România, Vasile Pasenciu, vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, și prim-vicepreședintele Organizației locale Valea Vișeuului, Ștefan-Vasile Opișan, au reprezentat UUR într-o vizită oficială în Ucraina, în perioada 14-15 decembrie 2024. Vizita s-a desfășurat în comuna Iavoriv, raionul Verhivna, regiunea Ivano-Frankivsk, o zonă cunoscută pentru tradițiile și patrimoniul cultural autentic al huțurilor.

Delegația UUR a participat la o expoziție dedicată cergilor, piese textile decorative, bogat ornamentate, renumite pentru complexitatea tehnicilor de țesut utilizate și pentru modelele care ilustrează motive tradiționale, transmise din generație în generație. Cergile reprezintă un simbol al identității culturale ucrainene, reflectând măiestria meșteșugarilor și valorile comunităților locale. Evenimentul a fost dedicat artei populare și consolidării relațiilor culturale dintre comunitățile din Ucraina și România.

În discursul său din cadrul evenimentului, prim-vicepreședintele Vasile Pasenciu a subliniat importanța colaborării culturale în eforturile de conservare a tradițiilor comune și de promovare a patrimoniului etnic.

De asemenea, delegația UUR s-a întâlnit cu Svetlana Onyshchuk, șefa Administrației Regionale de Stat Ivano-Frankivsk, cu autorități locale, meșteșugari și lideri ai comunităților ucrainene din regiune. Discuțiile s-au axat pe conservarea tradițiilor, pe realizarea schimburilor culturale dintre Ucraina și România și pe consolidarea inițiativelor comune menite să promoveze și să protejeze identitatea culturală ucraineană.

În ziua de 15 decembrie, delegația Uniunii Ucrainenilor din România a participat la o masă rotundă organizată de Muzeul Huțurilor din Verhivna, un reper cultural și istoric deosebit al regiunii Ivano-Frankivsk. Muzeul găzduiește colecții emblematice pentru istoria, tradițiile și stilul de viață al ucrainenilor huțuli, un grup etnic deosebit de impor-

tant pentru zona Carpaților. Masa rotundă a fost dedicată promovării patrimoniului cultural, un subiect de mare importanță pentru regiune și pentru comunitățile ucrainene. În cadrul evenimentului, s-au discutat teme legate de conservarea tradițiilor, a schimburilor culturale dintre Ucraina și România, precum și cele legate de inițierea unor proiecte comune, care să sprijine identitatea culturală a huțurilor.

Reprezentanții Uniunii Ucrainenilor din România la acest eveniment, la care președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, nu a putut fi prezent, au reafirmat, și în numele acestuia, angajamentul constant al Uniunii pentru menținerea unor legături strânse între comunitățile ucrainene din România și Ucraina, prin promovarea dialogului intercultural, întărirea legăturilor bilaterale și susținerea valorilor comune, având un rol esențial în protejarea patrimoniului cultural moștenit.

Sursa: www.uur.ro

SĂRBĂTORIND LIMBA UCRAINEANĂ LA BĂLCĂUȚI

La data de 21 februarie a.c., începând cu ora 11:00, la Căminul Cultural din Bălcăuți, s-a desfășurat Concursul Județean „Sărbătoarea Limbii Materne”. Organizatorii manifestării au fost Școala Gimnazială Bălcăuți, în colaborare cu IȘJ Suceava, UUR Suceava – finanțatorul activității, și Primăria comunei Bălcăuți.

La activitate, au participat Nicolae Robu – vicepreședintele Consiliului Județean Suceava, Dănuț Burgheaua – consilier al președintelui CJ Suceava, Ilie Sauciuc – inspector în cadrul IȘJ Suceava și președintele Filialei Suceava a UUR, Iulian Petru Chideșa – primarul comunei Bălcăuți, Ionuț Plecan – viceprimarul comunei Bălcăuți, Mihaela Pintrijel – directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, profesori și elevi.

Manifestarea a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei și a continuat cu o rugăciune de binecuvântare și cu o ectenie de pomenire a celor morți în războiului din Ucraina, rostite de preoții Daniel Petrașuc, Cosmin Cucu și Ioan Cîrsteian.

Au urmat luările de cuvânt ale oficialităților prezente la activitate.

Domnul Ilie Sauciuc a subliniat buna colaborare de-a lungul timpului cu reprezentanții Consiliului Județean Suceava și cu cei ai administrației locale din Bălcăuți, exprimându-și, totodată, speranța „că vom continua proiectele începute. Unul dintre ele este și întâlnirea de astăzi, care a pornit de la o idee și de la colaborarea doamnei inspector Lucia Mihoc cu profesorii acestei școli”. Domnul Ilie Sauciuc a punctat și câteva aspecte inedite despre limba ucraineană, care „are peste 265 de mii de cuvinte, cele mai multe dintre acestea încep cu litera „p”, iar cea mai folosită literă în limba ucraineană este „f”.

Vicepreședintele Consiliului Județean Suceava, Nicolae Robu, a mărturisit următoarele: „M-am bucurat de invitația Filialei Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România de a participa astăzi la ziua limbii materne ucrainene din Bălcăuți. Și mă bucur din mai multe motive: în primul rând, pentru că vin la prietenii mei din Bălcăuți, la domnul primar Iulian Chideșa, la Petrică Șoiman, cu care ne cunoaștem de foarte mult timp, și, în al doilea rând, mă bucur pentru că eu în familie am un etnic ucrainean, și anume mama-soacră. Atâta mi-ar fi trebuit să nu ajung astăzi la Bălcăuți”.

Doamna inspector Lucia Mihoc a rememorat pașii nașterii acestui „...frumos proiect. A fost scris de doamnele profesoare Anca Știubianu și Lăcrămioara Grigoriuc. A fost depus la IȘJ Suceava, a necesitat o muncă voluminoasă pentru a fi introdus în Calendarul acțiunilor județene. Astăzi este o mare bucurie să vedem atâția elevi în sală, părinți, invitați care au venit cu drag să sărbătorească ziua limbii materne ucrainene. Limba noastră ucraineană va trăi veșnic, deoarece sunt elevi care o învață, sunt profesori care transmit ale lor cunoștințe elevilor și deoarece ucrainenii din județul nostru nu-și uită rădăcinile. Buna colaborare cu reprezentanții administrației locale contribuie și ea la păstrarea și promovarea limbii ucrainene”.

Domnul Iulian-Petru Chideșa, primarul comunei Bălcăuți, a afirmat: „Astăzi avem onoarea să participăm împreună la „Sărbătoarea Limbii Materne”. Este o reflecție asupra identității culturale și lingvistice a etnicilor ucraineni. Limba maternă nu este doar un mijloc de comunicare, este un liant care ne definește ca națiune și ca popor. Este suflul unui popor. Când rostim un cuvânt în limba ucraineană putem spune că este o punte între trecut și viitor. Dragi copii, vă îndemn pe toți să învățați limba maternă, pentru că este un lucru deosebit pentru toată lumea. Felicit organizatorii și inițiatorii acestui proiect, în frunte cu doamna director, și felicit pe toți participanții de astăzi, deoarece eu consider că toți sunteți câștigători”.

Notăm prezența la activitate și a unor membri ai Comitetului Filialei Suceava a UUR și a unor consilieri locali: Niculina Clapon, prim-vicepreședinte, Elena Torac, vicepreședinte și consilier local UUR în

cadrul Consiliului Local Brodina, Chideșa Cristina, secretar, Petru Șoiman, consilier local UUR în cadrul Consiliului Local Bălcăuți, și Constantina Bursuc, consilier local UUR în cadrul Consiliului Local Vatra Moldoviței.

Obiectivul general al proiectului constă în „atragera tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune, menite să promoveze afirmarea identității culturale, ca fundament al dezvoltării viitoare a cetățeanului european”, iar dintre obiectivele specifice amintim: promovarea valorilor ucrainene autentice; evidențierea contribuției limbii ucrainene la patrimoniul cultural universal; cultivarea respectului și prețuirii față de valorile înaintașilor; stimularea dorinței de a le îmbogăți prin creații proprii; dezvoltarea gândirii și imaginației elevilor; lărgirea orizontului lor cultural; motivarea gustului artistic; cultivarea discernământului artistic; întărirea parteneriatelor dintre școli, autorități locale și reprezentanții comunității ucrainene din țară, în vederea dezvoltării și promovării bunelor relații; dezvoltarea comunicării sociale prin activități în echipă.

Concursul este structurat pe patru secțiuni: *Eseu, Creații ale elevilor, Costum popular, Program artistic*.

La secțiunea *Eseu*, intitulat „Limba ucraineană în școala mea” (însoțită de imagini prelucrate în power point), participanții trebuiau să prezinte activitățile educative realizate în cadrul orelor de curs și în cadrul activităților extrașcolare în ceea ce privește studiul limbii materne în școală.

Proba de imaginație, creativitate și originalitate, intitulată „Eu și cuvântul sau joaca de-a creația”, le-a dat elevilor posibilitatea să-și prezinte propriile „produse literare”, având ca tematică limba maternă, localitatea natală, trecutul familiei, religia, contribuind astfel la dezvoltarea creativității și a abilităților de comunicare.

Creațiile înscrise la primele două secțiuni au fost jurizate de prof. Irina Năsui din Vișeu de Sus, Maramureș, de Mihai Traista, scriitor și jurnalist, și de Roman Petrașuc, cadru didactic la Universitatea din București.

A treia secțiune, *Costum popular*, încearcă să scoată la lumină costume populare ascunse în lada de zestre a bunicii. Astfel, concurenții au adus în fața juriului adevărate nestemate ale portului ucrainean de altădată. De jurizarea acestei probe s-au ocupat: Elena Torac, meșter popular în arta încondeierii/decorării ouălor din Brodina, Felicia Grigoraș, educatoare, și Loredana Mândrișteanu, profesoară.

Ultima probă a concursului, *Moment artistic*, a cuprins creații ale folclorului ucrainean, de preferință local (cântece, dansuri populare, obiceiuri), precum și creații ale literaturii ucrainene (poezii, miniscenete, dansuri tematice, cugetări, aforisme etc.). Au participat în cadrul acestei probe elevi de la școlile sucevene în care se studiază limba ucraineană. Momentele poetice, muzicale și coregrafice au fost jurizate de profesorii Lucia Mihoc, Eusebie Frăseneiuc și Antoneta Crainiciuc.

În cadrul concursului „Sărbătoarea Limbii Materne”, la secțiunea *Confluente literare*, sunt ilustrate interferențele culturale româno-ucrainene. Anul acesta, discuțiile au fost axate pe „Livada cânturilor Divine” a lui Hryhorii Savyci Skovoroda, în traducerea lui Eusebie Frăseneiuc. Un grup de elevi de la Școala Gimnazială Bălcăuți (Couțun Maria, Homeniuc Sara, Humeniuc Amalia, Nejsec Delia și Șoiman Paul), coordonați de Lăcrămioara Grigoriuc, profesor de limba și literatura română, i-au invitat pe spectatorii aflați în sală să se bucure „de lumina binefăcătoare a veșnicilor adevăruri” (Volodymyr Antofiiciuk).

Activitatea a fost moderată de domnul profesor Petru-Ștefan Șoiman și de elevii Amalia Humeniuc și Benjamin Boiciuc.

Convalia HREHORCIUC

Ziua Internațională a Limbii Materne, la ucrainenii din Botoșani

Limba maternă reprezintă graiul strămoșesc, graiul pe care l-ai auzit și care a dat contur vieții tale de când ai venit, prunc, în această lume. Limba are în ea un fel de „magie”, pentru că reprezintă pentru tine „acasă”, chiar dacă uneori viața te duce departe de ai tăi. Auzind graiul strămoșesc, ai senzația că cei de lângă tine îți împărtășesc trăirile, iar tu, la rândul tău, le poți împărtăși emoțiile, în același sistem de valori.

Graiul bunicii și al mamei e unic, nicăieri în lume, oricât ai încerca, nu vei întâlni cuvinte care să te transpună în copilărie printr-o simplă rostire a lor, care, pentru tine capătă dimensiunea unei trăiri puternice, fiind „un pachet de amintiri”.

Pe un ton nostalgic, într-o atmosferă prietenoasă, elevii de etnie ucraineană din Botoșani au sărbătorit la școlile unde învață, sub atenta privire a colegilor, profesorilor și a inspectorului școlar Paul Bilocopetiuc, această zi a identității lingvistice și culturale.

Ziua Limbii Materne la Școala Căndești, județul Botoșani, a fost sărbătorită în cadrul proiectului „Diversitatea nu împiedică unitatea”, iar coordonatorii acestei etape au fost: profesoara Violeta Grădinaru și directorul Dumitru Viorel Dohotariu, de la Liceul Tehnologico „Alexandru Vlahuță” din Șendriceni; doamnele profesoare Felicia Ailoiie, Elena Gherasim și Iuliana Vatamaniuc, având-o ca director pe doamna Elena Cobzaru, la Școala Gimnazială Nr. 1 Căndești, inspector școlar Paul Bilocopetiuc, și coordonatorul ansamblului „Datina străbună” de la Școala Gimnazială „Dimitrie Pompeiu” din Broscăuți, domnul profesor Constantin Atudiresei.

Parteneri în realizarea proiectului au fost: Uniunea Ucrainenilor din România – Filiala Botoșani și Primăria Comunei Căndești.

Atât la școala din comuna Căndești, cât și la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, județul Botoșani, elevii și profesorii au marcat „Ziua Internațională a Limbii Materne”, subliniind importanța existenței acestei zile, scoțând în evidență impactul evident, marcant al primelor cuvinte asupra identității copilului și a viitorului adult. Elevii au susținut, în limbile ucraineană și română, un recital de poezie și de muzică ușoară și populară atât vocal, cât și instrumental.

S-a remarcat, prin interpretarea la saxofon, elevul Costea Raul de la Școala Gimnazială „Alecu Ivan Ghilia”, îndrumat de domnul profesor Daniel Hargiga.

Elevii, nefiind departe de realitatea războiului din Ucraina, și-au manifestat susținerea pentru compatrioții și vecinii lor, subliniind, mai mult ca niciodată, importanța unității în diversitate.

Domnul Inspector Paul Bilocopetiuc a subliniat importanța limbii materne în conturarea unor noi semnificații ale interculturalității în mediul social și cultural.

Domnul viceprimar al comunei Căndești, Sorin Șeucaliuc, membru în Ansamblul „Florile Bucovinei”, a ținut să fie alături de copii și a subliniat cum l-a ajutat limba maternă în dezvoltarea personală, părinții fiind etnici ucraineni, membri UUR.

Claudia SEMCIUC

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBII MATERNE, LA TIMIȘ

În fiecare an, în luna februarie, comunitățile etnice din România celebrează „Ziua Internațională a Limbii Materne”, cu scopul de a promova, conserva și proteja limbile vorbite de popoarele lumii. Această sărbătoare a fost proclamată pentru prima dată de UNESCO pe 17 noiembrie 1999 și recunoscută ulterior de Adunarea Generală a Națiunilor Unite. Ziua este celebrată anual la data 21 februarie, fiind un omagiu adus studenților de la Universitatea din Dhaka, uciși în 1952, care au luptat pentru recunoașterea oficială a limbii lor materne, bengali. În România, unde diversitatea culturală și lingvistică reprezintă un element definitoriu, această zi constituie un prilej de a celebra limbile minorităților etnice, inclusiv limba ucraineană. Cu această ocazie, Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, în ziua de 28 februarie, o manifestare cultural-artistică la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, eveniment la care au participat peste 100 de persoane.

Printre participanții la eveniment din partea Comitetului filialei timișene, s-au numărat: prim-vicepreședintele Vasile Drozd, vicepreședintele Vasile Șandor, președintele Organizației locale UUR Dragomirești, prof. Maria Bejerea, președintele Organizației locale UUR Petroasa Mare, prof. Mariana Cubaș, referent cultural și responsabil cu Organizația de Tineret, prof. Vasile Gabriel Bilan, precum și președintele Filialei Timiș, prof. Maria Szabo-Condrei, care este și inspector de limba ucraineană.

În cadrul evenimentului, prof. Maria Szabo-Condrei a susținut: „Suntem privilegiați că ne-am născut în această țară, unde drepturile minorităților sunt respectate, iar România reprezintă un adevărat model de bune practici în acest sens. Datorită celor care conduc țara noastră, fiecare minoritate are dreptul de a vorbi limba maternă și de a o studia în școli, ceea ce reflectă respectul și

promovarea diversității culturale”. De asemenea, prof. Szabo-Condrei le-a mulțumit profesorilor și părinților pentru implicare și i-a îndrumat pe elevi să studieze limba maternă cu mai multă responsabilitate și dăruire, subliniind că aceasta face parte din esența identității noastre.

Din partea instituțiilor școlare unde se predă limba maternă ucraineană, au fost prezenți directorul Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu”, Anda Ursulescu-Lungu, alături de directorul adjunct Horațiu Suciu, iar din partea Școlilor Gimnaziale Știuca și Bârna, directorii Nicolae Benzar și Ionel Petrea.

„Indiferent de limbă, aceasta rămâne o comoară prețioasă, iar voi o păstrați cu mândrie an de an, o omagiați și o transmiteți mai departe. Nu uitați că, pe lângă limba română, este esențial să duceți mai departe această moștenire lăsată de generațiile trecute. Vă mulțumesc că veniți și vă pregătiți

pentru astfel de evenimente, iar, mai presus de toate, că ne încântați în fiecare an cu programe noi. Aștept cu nerăbdare ca, începând cu clasa a IX-a, să fiți elevii noștri și împreună cu minunatul colectiv de la alte școli, și nu numai, să ducem tradiția mai departe”, a declarat prof. Anda Ursulescu-Lungu, directorul Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj.

Cei care au încântat atmosfera prin cântece și poezii interpretate în limba ucraineană au fost grupul „Moloda Nadia” din Lugoj, grupul vocal „Harmonia” din Bethausen, ansamblul „Kedrovena” din Petroasa Mare, grupul de preșcolari de la Grădinița cu Program Normal, ansamblul vocal „Vesellii Dito-cike” din Știuca, grupul de elevi de la Școala Gimnazială Darova și elevii Școlii Gimnaziale din Bârna.

Coordonatorii responsabili de grupurile artistice au fost profesori din unitățile școlare timișene unde se predă limba ucraineană, și anume: Mariana Cubaș, Violeta Manzur, Mioara Cinar, Valentina Benzar, Ioan Smecicaș, Gabriel Bilan și educatoarea Ionela Ciurel. Invitată specială la eveniment a fost violonista Nicoleta Hrin, care a interpretat câteva melodii din repertoriul ucrainean.

„Ziua Internațională a Limbii Materne” nu este doar un moment de sărbătoare, ci și un prilej de reflecție asupra importanței limbii materne în păstrarea identității culturale și a tradițiilor.

Mihaela BUMBUC

COSTUMUL POPULAR, LA „SĂRBĂTOAREA LIMBII MATERNE”

Limba maternă este comoara sufletului nostru, limba maternă trebuie păstrată și ocrotită, indiferent de câte limbi învață o persoană pe parcursul vieții sale, iar fiecare popor are limba proprie și o sărbătorește cum se cuvine. La fel și ucrainenii din România o sărbătorească și o cinstească prin organizarea diverselor spectacole artistice, a lansărilor de carte, a festivalurilor de dans, a recitărilor de versuri și cu voce bună.

În județul Suceava, limba maternă ucraineană a fost omagiată printr-un proiect didactic, inițiat în anul 2011, de două profesoare admirabile: Anca Știubianu, profesoară de limbă ucraineană, și Lăcrămioara Grigoriuc, profesoară de limbă română, ambele de la Școala Gimnazială Bălcăuți, la inițiativa doamnei profesoare și inspector Lucia Mihoc. Acest proiect a ajuns deja la a XV-a ediție, chiar dacă am trecut și printr-o pandemie, atunci desfășurându-se online.

Concursul județean „Sărbătoarea Limbii Materne” s-a bucurat anul acesta de o foarte bună organizare, de un public numeros și de foarte mulți concurenți, dornici să cunoască tainele limbii ucrainene, a limbii lor materne. Pentru buna desfășurare a acestui eveniment, la început, a fost oficiată o scurtă slujbă de binecuvântare a celor care iubesc limba maternă, de către cei trei preoți ai comunei Bălcăuți, iar rugăciunea „Tatăl nostru” a fost rostită în limba ucraineană de către toți cei prezenți, după intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei.

Acest frumos eveniment s-a desfășurat la data de 21 februarie 2025, când se sărbătorește Ziua Internațională a Limbii Materne, în sala de festivități a Căminului Cultural Bălcăuți, județul Suceava, cu foarte mulți participanți, peste 250, de la școlile județului unde se studiază limba ucraineană. Limba maternă ucraineană a fost sărbătorită prin creații literare, creații artistice, prin cântec, dans, versuri și prin prezentarea costumului popular, care este și ținuta cea mai prețioasă a unui ucrainean adevărat.

Pentru mine a fost o mare onoare și bucurie când am primit invitația de a face parte din comisia de jurizare, la secțiunea „Costum popular”. Alături de mine au luat parte și doamna Loredana Mândrișteanu, profesoară de limbă ucraineană la Școala Gimnazială Călinești-Cuparencu, coordonatoarea grupului vocal „Nadia”, și doamna Elena Torac din Brodina, membră a Comitetului Filialei Suceava a UUR, meșter popular în încondeierea ouălor și colecționar de costume populare. Copiii, elevi de toate vârstele, începând cu ciclul primar, continuând cu cel gimnazial și liceal, s-au pregătit să urce pe

scenă cu sfială și emoții, dar și cu multă grație, pentru a prezenta diferite momente artistice, îmbrăcați în cele mai frumoase și autentice costume populare atât cele de la munte, cât și cele de la șes. Mă voi referi doar la secțiunea „Costum popular”. Moșii și strămoșii noștri au purtat costumul popular la toate ocaziile, azi fiind o cinste să-l porți la biserică, la spectacole sau la alte evenimente sociale. Costumul popular vechi a fost confecționat numai manual, femeile harnice țesau pânze din fire de lână, bumbac, tot de ele făcute, și apoi le

transformau, le croiau și realizau cămăși pe care le brodau, coseau diferite modele populare, pentru a fi purtate cu mândrie, se întâlneau în arta meșteșugului. Tot la războiul de țesut făceau și catrințele, brâiele, ștergarele care se poartă în unele localități. Sumanele erau tot țesute, iar

cojoacele și căciulile erau confecționate din piei de oaie și miel. Un meșter priceput confecționa și opinci din piei de vită, pe care le tăbăcea, iar, mai apoi, le croia după diferite mărimi, strângându-le cu șireturi rezistente. Unele piese ale costumului popular se mai păstrează și în zilele noastre,

având chiar și peste 100 ani. Copiii au căutat costumele tradiționale vechi împreună cu părinții, chiar și cu profesorii îndrumători, după care s-au îmbrăcat cu ele și au urcat pe scenă, cu mândrie, iar alții au folosit creații mai noi, dar cu modele vechi, autentice, specifice localității din care provin.

Ca la fiecare concurs, există și câștigători, cu diplome și premii, constând în cărți în limba ucraineană. Pentru mine, toți concurenții au meritat premii, iar diferența de notare a fost doar din cauza emoțiilor în fața unui public atât de numeros. De menționat faptul că toți participanții au primit cărți din literatura ucraineană și multe aplauze binemeritate. Clasamentul la „Costum popular” se prezintă astfel: ● Ciclul primar, clasele I-IV: Boiciuc Ana Maria, premiul I, Școala Bălcăuți, prof. Narcisa Cîrstean; Popiuc Marius, premiul II, Școala Lupcina, prof. Irina Răuțu; Botnariuc Fabian, premiul III,

Școala Măriței, prof. Oana Nicolaiciuc; Viusencu Matei, Școala Bălcăuți, mențiune, prof. Narcisa Cîrstean; ● Ciclul gimnazial, clasele V-VIII: Aneci Casian, premiul I, Școala Paltinu, prof. Constantina Bursuc; Fercal Georgiana, premiul I, Școala Paltinu, prof. Constantina Bursuc; Serediuc Andreea, premiul II, Școala Brodina, prof. Viorica Coneac; Ciucico Marius, premiul III, Școala Brodina de Sus, prof. Geta Dobranschi; Mehno Izabela, mențiune, Școala Brodina de Sus, prof. Geta Dobranschi; Moroșan Veronica, mențiune, Școala Negostina, prof. Lidia Dascalciuc; ● Ciclul liceal, clasele IX-XII: Loba Adriana, premiul I, Rădăuți, prof. Carmen Casoinic; Crejnovschi Daniela, premiul II, Siret, prof. Antoneta Crainiciuc; Sanduleac Maria, premiul III, Siret, prof. Antoneta Crainiciuc; Vacaru Erica, mențiune, Siret, prof. Antoneta Crainiciuc; Cobeliuc Petrică Vasile, mențiune, Siret, prof. Antoneta Crainiciuc.

Limba și costumul popular reprezintă identitatea noastră, cu rădăcini adânci înfipte în neamul nostru strămoșesc. S-au făcut multe poze la toate cele prezentate pe scenă, care vor rămâne atât în inima participanților, cât și a spectatorilor, deoarece, de la an la an, acest concurs capătă o valoare și o popularitate tot mai mari. Acest efort a fost posibil datorită sprijinului Filialei Suceava a UUR și a colaborării cu: Școala Gimnazială Bălcăuți, Primăria Bălcăuți și Inspectoratul Școlar din Suceava.

Sincere felicitări tuturor pentru această minunată manifestare și pentru prețuirea limbii materne!

**Felicia GRIGORAȘ,
Negostina**

SĂRBĂTOAREA LIMBII MATERNE, ÎN FILIALELE UUR

Mesajul președintelui UUR, cu ocazia Zilei Internaționale a Limbii Materne

Astăzi marcăm Ziua Internațională a Limbii Materne, o zi cu o semnificație profundă pentru identitatea și coeziunea fiecărei națiuni. Limba maternă nu este doar un mijloc de comunicare, ci și un pilon al identității fiecărui popor, o punte între generații și o expresie a patrimoniului cultural.

România reprezintă un exemplu de conviețuire multiculturală, unde limba maternă a fiecărei comunități naționale este protejată și promovată. Astăzi, avem datoria de a reafirma angajamentul nostru pentru respectarea diversității lingvistice și de a sprijini educația în limba maternă, accesul la cultură și mass-media în toate limbile vorbite pe teritoriul țării noastre.

Într-o lume în care globalizarea poate uniformiza identitățile, noi trebuie să susținem plu-

ralismul lingvistic. Fiecare limbă vorbită în România este o parte din sufletul acestui popor și din patrimoniul nostru comun. Prin promovarea și protejarea limbilor materne, nu doar că respectăm drepturile minorităților, dar contribuim la o Românie mai puternică, mai unită și mai tolerantă.

Astfel, vă îndemn ca, indiferent de apartenențele noastre politice, să lucrăm împreună pentru ca fiecare copil din această țară să aibă dreptul de a învăța, de a se exprima și de a visa în limba sa maternă. Aceasta nu este doar o datorie legală, ci și o obligație morală față de generațiile viitoare.

Nicolae-Miroslav Petrețchi,
Deputat în Parlamentul României

FILIALA CARAȘ-SEVERIN

La Reșița, limba maternă ucraineană a fost onorată cu respect și emoție, într-un eveniment care a adus laolaltă oameni pentru care identitatea și tradiția sunt valori de neprețuit. Pe 21 februarie, Muzeul Banatului Montan a găzduit Ziua Internațională a Limbii Materne, organizată de Filiala Caraș-Severin a Uniunii Ucrainenilor din România. Într-un județ unde diversitatea este o realitate vie, această întâlnire a constituit un prilej de reafirmare a legăturii în comunitate, a valorii limbii materne și a celor care o duc mai departe.

Evenimentul a fost deschis de Daniel Basaraba, președintele Filialei Caraș-Severin a UUR, gazda manifestării, care a subliniat importanța promovării limbii materne în rândul comunității ucrainene din Banatul de Munte. A evidențiat, totodată, colaborarea dintre minoritățile din județ, un element care definește identitatea acestui spațiu multicultural.

Au răspuns invitației și au luat cuvântul Adina Radici, subprefectul județului Caraș-Severin, prof. Ana Filca, inspector pentru minorități din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Caraș-Severin, prof. Mariana Vlasici, reprezentanta minorității croate, și prof. Sonia Maria Chwoika, din partea comunității germane din Reșița.

În discursul său, Adina Radici a vorbit despre unicitatea Banatului, o regiune în care conviețuirea etniilor a devenit un simbol al armoniei și al respectului reciproc. Prof. Ana Filca, inspector pentru minorități, a evidențiat rolul esențial al limbii materne în păstrarea identității culturale și a subliniat că, în județul Caraș-Severin, studiul în limba maternă și studiul limbii materne sunt oferite în șapte limbi, limba croată și limba germană având continuitate și la nivel gimnazial și liceal.

Comunitatea ucraineană este bine reprezentată în județ, cu centre importante în Cornuțel (comuna Păltiniș), Sălbăgelul Nou (comuna Sacu), Copăcele și satul aparținător Zorile, dar și în municipiile Reșița și Caransebeș, unde ucrainenii contribuie activ la viața culturală a regiunii.

Finalul evenimentului a fost unul plin de emoție și tradiție. Corul vocal „Glasul ucrainenilor” al Filialei Caraș-Severin a Uniunii Ucrainenilor din Româ-

nia a încântat publicul prin interpretările sale și a adus în prim-plan cântece care au unit generații și au păstrat viu spiritul comunității. De asemenea, elevi din Caransebeș, Cornuțel, Zorile și Copăcele au oferit momente artistice care au transmis bucuria și frumusețea limbii materne.

Evenimentul „Ziua Internațională a Limbii Materne” de la Reșița a fost în sine o promisiune de a păstra, respecta și transmite mai departe bogăția fiecărei limbi materne, o zi în care cuvântul rostit a fost atât un sunet drag fiecărei minorități, cât și o legătură indestructibilă între trecut, prezent și viitor.

FILIALA CONSTANȚA

Uniunea Ucrainenilor din România a celebrat, și la Constanța, Ziua Internațională a Limbii Materne, într-un format de excepție, organizat de Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României, împreună cu partenerii acestuia, prin masa rotundă internațională „Împreună în diversitate”, eveniment care s-a desfășurat în somptuoasa sală „Remus Opreanu” a Consiliului Județean Constanța.

La lucrările mesei rotunde, moderate de domnul Dincer Geafer, subsecretar de stat în Departamentul de Relații Interetnice, au participat înalți oficiali din Confederația Elvețică, inclusiv ministrul de externe al Elveției, E.S. Ignazio Cassis, ambasadorul Elveției în România, E.S. Massimo Baggi, oficiali din cantonul elvețian Graubünden (a cărui fascinantă istorie locală a toleranței și diversității lingvistice a ajuns, astfel, și la Marea Neagră), reprezentanți ai autorităților centrale și locale din România, specialiști în plurilingvism și reprezentanți ai minorităților etnice din România – greacă, tătară, germană, ucraineană etc.

Uniunea Ucrainenilor din România a fost reprezentată de prim-vicepreședintele Bogdan Moisei. În cadrul evenimentului, a fost elogiat modelul românesc de bune practici în domeniul respectării drepturilor aparținând minorităților etnice, precum și micromodelul reprezentat de regiunea Dobrogei, în domeniul conviețuirii interetnice, interreligioase și interculturale.

„Modelul dobrogean” de conviețuire, apreciat și de oaspeții din Elveția, nu este un miracol istoric, ci rezultatul unor politici și atitudini permanente/istorice și sistematice de bunăvoință, toleranță, deschidere la dialog și schimburi culturale ale tuturor părților implicate în construirea și funcționarea lui – administrație centrală, administrație locală, minorități etnice și confesionale etc. În acest puzzle complicat, toți actorii sunt relevanți. Absența unui actor din formatul de toleranță și conviețuire ar fi fatal întregului model.

Comunitatea ucraineană din România, în sens larg – Uniunea Ucrainenilor din România, în sens restrâns – este și ea parte a acestui model. Deși, relativ, puțin numeroasă, mai ales la nivelul județului Constanța, comunitatea ucraineană din Dobrogea poate spori semnificativ (în particular, în municipiul și județul Constanța) în următorii ani, pe fondul fluxurilor semnificative de refugiați ucraineni veniți din sudul Ucrainei în această regiune, în contextul războiului din țara vecină.

Această perspectivă, conexă prezenței considerabile actuale în cele două județe ale Dobrogei (Constanța și Tulcea) a fluxurilor de refugiați ucraineni, a dus la decizia recentă a UUR de a deschide un sediu la Constanța. Noul centru este deja conectat la modelul de coeziune al minorităților etnice din municipiul și județul Constanța și participă activ la evenimentele publice ale minorităților din zonă.

UUR a devenit, astfel, parte activă în funcționarea modelului de conviețuire interetnică, interreligioasă și interculturală din Constanța, așa cum este, de multă vreme, parte activă a funcționării acestui model în județul Tulcea, unde există o comunitate ucraineană locală istorică, mult mai numeroasă, și unde Filiala Tulcea a UUR are deja o istorie lungă și apreciată a integrării sale în modelul de conviețuire locală.

Evenimentul de la Constanța s-a încheiat cu evaluarea firească a ministrului elvețian de externe, E.S. Ignazio Cassis, potrivit căruia „limba maternă este vehiculul istoriei unui popor”, fără de care s-ar „gripa” însăși istoria dezvoltării umane.

FILIALA GALAȚI

Amfiteatrul Liceului de Arte „Dimitrie Cuclin” din Galați a găzduit, pe 18 februarie, evenimentul special organizat de Filiala Galați a Uniunii Ucrainenilor din România, dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne. Manifestarea a reunit un public numeros format din etnici ucraineni, profesori, elevi și susținători ai Uniunii, într-un cadru care a pus în valoare bogăția lingvistică și rolul esențial al limbii materne în păstrarea identității culturale.

Evenimentul a debutat cu un moment emoționant, în care Ana Zamfir și Polina Luchenkova au recitat, în română și ucraineană, poezia „În limba ta” de Grigore Vieru. Versurile poetului au răsunat în amfiteatru ca un omagiu adus limbii materne, evocând puterea cuvântului și legătura profundă dintre oameni și cultura lor: „În aceeași limbă / Toată lumea plânge, În aceeași limbă / Râde un pământ, Ci doar în limba ta / Durerea poți s-o mângâi, Iar bucuria / S-o preschimbi în cânt. În limba ta / Ți-e dor de mama, Și vinul e mai vin, Și prânzul e mai

Sursa: www.uur.ro

(Continuare la pagina 13)

Limba maternă ucraineană, omagiată la Cluj-Napoca

Sărbătorită în fiecare an în luna februarie, Ziua Limbii Materne constituie un prilej de rememorare a însemnătății zilei de 21 februarie 1952, când mai mulți studenți care demonstrau la Dhaka pentru recunoașterea limbii lor materne, „bangla”, au fost uciși de către forțele de ordine. În acest context, Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România în parteneriat cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere – Universitatea „Babeș-Bolyai” au omagiat limba maternă printr-o acțiune cultural-științifică intitulată „Ziua Internațională a Limbii Materne”, care s-a desfășurat, la data de 22 februarie 2025, la Facultatea de Litere.

În debutul evenimentului, au răsunat imnurile de stat ale României și Ucrainei, după care președintele Filialei clujene, conf. univ. dr. Ioan Herbil, i-a invitat pe cei prezenți să păstreze un moment de reculegere în memoria celor care și-au pierdut viața în cei trei ani de război în Ucraina. A urmat o scurtă punere în temă asupra datei de 21 februarie și a importanței păstrării și perpetuării limbii materne, realizată de președintele filialei.

În prima comunicare, „Limbile – prin ochii unei traducătoare”, susținută de către lector univ. dr. Katalin Balázs din cadrul Departamentului de Limbi și literaturi slave, au fost relevate câteva posibile modalități de însușire a limbilor străine, recomandări ale unei scriitoare, lingviste și traducătoare, Katalin Lomb, care a cunoscut 27 de limbi, chiar și la vârsta de 92 de ani, ea învățând încă o limbă

fabricate” într-o discuție; vizionarea de filme fără subtitrare, conversații cu nativii etc. „Ce poate prelua din recomandările de mai sus, în zilele noastre, o persoană care începe să studieze sau deja studiază o limbă străină (sau mai multe)? Cu siguranță, multe dintre ele. Cu mențiunea că astăzi, datorită internetului, există enorm de multe posibilități și metode pentru învățarea limbilor străine. Dar, cu toate că sunt o mulțime de instrumente care stau la dispoziția noastră, importanța motivației, a sârguinței și a perseverenței în ceea ce privește studiul unei limbi trebuie să fie o constantă”, a concluzionat autoarea comunicării.

A urmat un moment poetic emoționant, în care studenții specializării Limba și literatura ucraineană au recitat poezii dedicate limbii ucrainene.

Cea de-a doua comunicare, „Mituri despre limba ucraineană”, susținută de către Olha Senyshyn, jurnalistă și redactorul revistei „Dzvonyk”, s-a axat pe demontarea prin argumente solide a unora dintre cele mai înrădăcinate mituri despre limba ucraineană. Printre cele mai răspândite mituri despre limba ucraineană se numără, în principal, cele propagate cel mai intens de regimul sovietic, dar cu rădăcini în

străină. Printre cele mai importante sugestii și recomandări ale scriitoarei pentru a avea succes în învățarea limbilor străine se numără: rezervarea zilnică măcar a 10 minute repetării cuvintelor, a expresiilor noi; în cazul intervenției monotoniei, schimbarea tacticii de învățare; învățarea cuvintelor noi în context, cu formele lor gramaticale, niciodată izolat; notarea acelor cuvinte, expresii sau propoziții care pot fi folosite „ca elemente pre-

perioada țaristă, potrivit căroră limba ucraineană nu este o limbă de sine stătătoare, ci un dialect al limbii ruse, un dialect malorus, la fel cum Ucraina era vehiculată sub numele de Malorusia. O altă

teorie falsă este și cea privitoare la „leagănul” comun al celor trei popoare, respectiv limbi, rus, bielorus și ucrainean, deși atât poporul ucrainean, cât și limba acestuia datează cu cel puțin două-trei secole înainte de constituirea cnezatului moscovit, precum și mitul înrudirii foarte mari ale celor două limbi, deși limba ucraineană se aseamănă cel mai mult cu limba croată.

Iar cea de-a treia intervenție i-a aparținut masterandei Jessica Bilcec, care a citit o minunată poveste, creație proprie, „Vecinele”, dedicată limbii materne, însoțită de ilustrații. Prin creația sa, Jessica a evidențiat frumusețea limbii ucrainene: „Limba ucraineană a fost, este și va fi mereu alături de cei care o iubesc”, și-a încheiat

povestea Jessica Bilcec.

Evenimentul a fost încununat de un moment liric deosebit: patru iubitoare ale cântecului popular ucrainean au interpretat zece cântece populare ucrainene, împletite cu fabule și scurte momente poetice.

Ioan HERBIL,
președintele Filialei Cluj a UUR

Ziua Internațională a Limbii Materne, la București

În fiecare an, începând cu 21 februarie 2000, la sediul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România, situat în str. Traian, s-a desfășurat în prezența unui numeros și entuziast public „Ziua Internațională a Limbii Materne”. Data semnifică ziua din anul 1952, când studenții care manifestau pentru recunoașterea limbii lor materne „bangla”, ca limba națională a Pakistanului, au fost împușcați de poliția din orașul Dhaka, astăzi capitala Bangladeshului. Vineri, 21 februarie, 2025, începând cu ora 17, după intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, părintele Ștefan Stancu, parohul bisericii Sfinții Arhangheli, a rostit cu emoție și sensibilitate o mobilizatoare rugăciune, sugerând evidența încărcătură morală și spirituală prezentă în arhitectura evenimentului aflat în desfășurare. Președintele Filialei București, scriitorul Mihai Hafia Traista, a prezentat spectatorilor, organizatorilor și invitaților prezenți salutul președintelui UUR, dl deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi. Evenimentul a continuat cu masa rotundă „Limba Maternă, fundamentul unei națiuni”. Subiectul s-a animat în con-

ținut, diversificându-se tematic și artistic, pe scenă fiind invitați reprezentanții mai multor minorități din România.

Cuvântările dlor Evelina Bala și Mariana Vatcanici, profesori la Universitatea de Stat din Ujhorod (Ucraina), a regizorului Valentin Rupiță, reprezentantul romilor, a dnei Monica Cercescu, reprezentanta comunității bulgare din România, a dnei Ana Zeciu, reprezentanta refugiaților ucraineni, a dlui

dr. Venerus Pop și a lui Mihai Hafia Traista au dimensionat spiritual posibilitățile prin care fiecare minoritate să se regăsească reprezentată profesional prin fapte culturale de interes public generatoare de evenimente bazate pe interacțiuni sub semnul unui pragmatism nedisimulat. Aspirațiile și opțiunile culturale ale minorităților vor fi puse în actualitate prin fapte argumentate realist.

Mihai Hafia Traista, printr-un discurs fundamentat pe o documentare deplină, definită prin maturitatea argumentației, a trecut în revistă natura evenimentului, cu eleganța de a stabili importanța limbii materne în menținerea standardelor culturale de-a lungul vremurilor. „În limba maternă se articulează primul sunet al copilăriei, primul cântec de leagăn, prima punte spre divinitate, limba fiind cea care ne leagă prin rădăcinile ei de rădăcinile noastre naționale, din generație în generație. În România, această sărbătoare are o semnificație aparte,

Traian CHIRICUȚĂ
(Continuare la pagina 14)

SĂRBĂTOAREA LIMBII MATERNE, ÎN FILIALELE UUR

(Urmare de la pagina 11)

prânz. Și doar în limba ta/Poți râde singur, Și doar în limba ta/Te poți opri din plâns”.

În continuare, publicul a fost încântat de momente lirice interpretate de elevi ai Liceului de Arte, sub îndrumarea profesoarei Mădălina Mihai și acompaniați la pian de Olha Cherniienko. Crina Budescu a interpretat cântecele „Stele-n cer” și „O, rămâi...”, în timp ce Teodora Susanu și Matei Iordache au adus pe scenă duetul „Replici” de Mihai Eminescu. Anastasia Ali a oferit un moment de mare sensibilitate prin interpretarea piesei „Copaci fără pădure” de Adrian Păunescu, dând glas emoțiilor profunde transmise prin versuri și muzică.

Unul dintre cele mai apreciate momente ale serii a fost recitalul corului Filialei Galați, „Yasnytsya”, care a adus pe scenă o suită de cântece tradiționale și contemporane. Polyana Horoh și Chobanu Ksenia au interpretat „Dva pivnyky”, iar Polina Luchenkova și Kateryna Andriadis au oferit publicului melodia „Oi na hori dva dubky”. Alisa Lytvynova a adus un suflu modern cu piesa „Mriiala mala” din repertoriul grupului „Marmayka ta Vlady”. Grupa mică a corului a impresionat prin interpretarea autentică a pieselor folclorice „Oi na hori jyto” și „Hei u luzi Kalyna”, în timp ce Serhiy Yankovskyy a cucerit audiența cu melodiile „Vinni-Puh” și „Ne pytai” din repertoriul trupei Okean Elzy. Finalul recitalului a aparținut corului „Yasnytsya”, care a adus pe scenă piesele „Borșcik” și „Vyșyvala matinka” din repertoriul Nataliei May.

În partea finală a evenimentului, tinerii ucraineni și români au fost implicați într-o sesiune interactivă, coordonată de profesoara Daniela Nistor, în care au participat la jocuri lingvistice menite să încurajeze comunicarea și apropierea dintre participanți. Exercițiile de dicție, telefonul fără fir și puzzle-urile au creat momente amuzante, facilitând socializarea într-un mod ludic și educativ.

Președinta Filialei UUR Galați, Ileana Leon, a subliniat că această activitate a demonstrat, încă o dată, că multilingvismul nu reprezintă un obstacol, ci o punte de dialog și înțelegere. Domnia sa a evidențiat, totodată, importanța acestor inițiative în consolidarea comunității și în crearea unui climat bazat pe respect reciproc și deschidere față de alte culturi.

Ziua Internațională a Limbii Materne a fost sărbătorită printr-un eveniment complex, care a îmbinat literatura, muzica și interacțiunea directă, oferind o experiență culturală deosebită și consolidând sentimentul de apartenență la o comunitate extrem de unită prin limbă și tradiție.

FILIALA MARAMUREȘ

La Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, în ziua de 21 februarie, limba ucraineană a răsunat clar, în glasuri sigure, purtând cu ea istoria, identitatea și apartenența unei întregi comunități. Elevi, profesori și invitați s-au adunat într-un eveniment dedicat Zilei Internaționale a Limbii Materne, organizat de Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, alături de Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, manifestare care a reafirmat, în fața unei comunități unite, forța educației și a tradiției.

În mijlocul celor peste 60 de cadre didactice, al directorilor școlilor cu predare în limba ucraineană,

al președinților organizațiilor locale UUR din Maramureș, al membrilor Filialei UUR Maramureș și al consilierilor Uniunii, sărbătoarea a exprimat cu toată convingerea că o limbă trăiește atât timp cât este vorbită, cântată și predată cu dăruire.

Evenimentul a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de o rugăciune rostită de vicarul Bisericii Greco-Catolice Ucrainene, Vasile Colopelnic, un moment de reculegere și de înălțare spirituală, care a deschis această întâlnire a celor pentru care limba maternă este rădăcină și destin.

În deschidere, au luat cuvântul Miroslav-Nicolae Petrețchi, președintele Filialei UUR Maramureș, Krisztofer-Levente Orosz, viceprimar al municipiului Sighetu Marmăției, Lucreția Semeniuc, directorul Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, Vasile Colopelnic, vicarul Vicariatului Greco-Catolic Ucrainean din România, Anna Sambor, vicepreședinte al UUR, Mariana Bilici, consilier gradul I A la Direcția Generală pentru Minorități și Desegregare, Ana-Maria Covaci, inspector școlar pentru minoritatea ucraineană din județul Maramureș, Ioan-Dorel Todea, publicist, Maria Papariga, directorul Școlii Gimnaziale Valea Vișeuului, Ioan Mariș, reprezentantul publicației online „Salut Sighet”, și Mihai Macioca, profesor-pensionar și administrator al Organizației Locale Poienile de sub Munte a UUR. După discursul său, Mihai Macioca a recitat o poezie dedicată Zilei Internaționale a Limbii Materne, aducând în fața celor prezenți un mesaj profund despre puterea cuvântului scris și rostit în limba ucraineană.

Pe scenă au urcat, apoi, elevii Școlilor Gimnaziale din Valea Vișeuului, Bistra și Remeți, alături de cei ai Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, care au dăruit publicului momente artistice de o sensibilitate aparte. Recitalurile de poezie și cântece dedicate Zilei Internaționale a Limbii Materne au transformat sala într-un spațiu în care trecutul și prezentul s-au întâlnit, într-un ritm comun, într-o emoție împărtășită.

Evenimentul de la Sighetu Marmăției a fost un angajament că limba ucraineană va rămâne vie prin generațiile care o învață și o duc mai departe. Uniunea Ucrainenilor din România continuă să fie prezentă acolo unde cuvintele în limba maternă trebuie rostite cu încredere și mândrie, acolo unde educația înseamnă și identitate, acolo unde fiecare glas care rostește ucraineana este parte dintr-o istorie care nu se stinge.

FILIALA TULCEA

Fiecare limbă are sufletul ei, iar, la Tulcea, limba ucraineană și-a găsit ecoul în glasurile copiilor. Ziua Internațională a Limbii Materne a fost marcată

printr-un concurs de recitare de poezie ucraineană, organizat de Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România. Elevii din Letea, Sfântu Gheorghe, Crișan și Tulcea au oferit un moment de emoție și mândrie, dând glas versurilor moștenite din generație în generație.

Cuvintele rostite cu pasiune și siguranță au transformat competiția copiilor într-o sărbătoare a identității, tradiției și a legăturii vii cu limba strămoșilor. Evenimentul a adus în prim-plan importanța educației în limba maternă, oferind tinerilor spațiul de exprimare în care să își afirme apartenența și să ducă mai departe moștenirea lingvistică.

Uniunea Ucrainenilor din România susține cu consecvență astfel de inițiative, oferind sprijin financiar pentru păstrarea și promovarea limbii materne. În spatele acestui eveniment, stau oamenii care își dedică timpul și energia pentru ca fiecare copil să învețe, să rostească și să simtă limba ucraineană ca pe o parte firească a identității sale. Multă recunoștință pentru coordonatorii care, prin implicare și dăruire, mențin vie această legătură dintre generații.

MARTIE

*Lună cu parfum de floare,
Ne ești ca o sărbătoare.
Ghiocelul ce răsare
E o bucurie mare!*

*Martie ai venit ușor,
Ne-ai adus drept mărtisor
O primăvară nouă-n dar,
Ne bucurăm iar și iar...!*

*Martie ne-aduci lumină,
Ne faci ziua mai senină,
Alungi frigul și ne lași
Ghiocel și toporași.*

*Lună sfântă, aniversară,
Tu ne scoți pe toți afară,
Și privind la bolta-albastră
Ne-amintim de mama noastră...*

*De-i aici sau de-i acolo...
Nici măcar nu mai contează
Pentru c-ale noastre mame
De oriunde ne veghează!*

*Martie cu amintiri,
Tu mereu aduci trăiri,
Ne inspiri cu „vraja ta”
Ne-o aduci pe Dochia...*

*Nu ai granițe, ai har,
Patrimoniul cultural...
Din oricare colț sau loc,
Ne-aduci un strop de noroc.*

*Martie cu voie bună,
Laolaltă ne adună,
Ne inspiră cu dreptate,
Cu pace și sănătate!*

Claudia SEMCIUC

Ziua Internațională a Limbii Materne, la București

(Urmare de la pagina 12)

deoarece rămâne un simbol al unității, continuității și toleranței, România fiind, în același timp, un spațiu pentru existență și dezvoltare a diverse minorități etnice, fiecare cu propria sa limbă maternă, contribuind astfel la un armonios mozaic cultural național. În contextul globalizării, multe limbi minoritare sunt amenințate cu dispariția, iar acest fenomen reprezintă o pierdere ireparabilă pentru patrimoniul umanității. Respectiva provocare adâncește disputele și completează cu riguroasă incisivitate strădania, fiecăruia dintre noi, de a contribui la păstrarea și îmbogățirea limbii materne prin creație, lectură, traduceri și dialog. Educația în limba maternă și promovarea literaturii naționale sunt esențiale pentru menținerea identității culturale, mai ales astăzi când tehnologia și mediul digital oferă noi oportunități prin platforme educaționale, publicații online și proiecte culturale. «Sărbătoarea Limbii Materne» nu este doar un moment de celebrare, ci și un apel la conștientizare. Păstrând limba maternă vie ne păstrăm de fapt identitatea și moștenirea culturală pentru generațiile viitoare», a încheiat Mihai Hafia Traista, în intervenția sa din prima parte a programului.

Președintele Filialei București a UUR a instituit o tradiție pe care văd că o susține de foarte multă vreme, deschide ușa spectatorilor, la dese noastre întâlniri, către o lume nouă, o lume a scriitorilor, firi onorabile, creative, curioase, atrase de inocență în moduri acceptate ca fiind normale, pe teritoriul fantasticului, fabulosului, mitologiei, observației morale, etice, juridice, cu planuri bine structurate și unelte potrivite. Pregătită în timp, comunitatea oamenilor interesați de lectură e prezentă, pentru a deveni ambasadorii noilor apariții editoriale ce vor fi lansate cu această ocazie.

Doamna avocat Cecilia Maran a surprins cu multe referințe în conținutul cărții „Despre oameni și justiție”, publicată recent la editura Art Creativ din București, nebănuite resurse de spirit ce ironizează cu tâlc și compasiune realitățile din justiția aflată în continuă schimbare.

Precizările considerate necesare a clarifica fundamentul care a luat forma cărții „Balamucul vesel” au venit din partea autorului. Părintele-scriitor Corneliu Irod își asumă opțiunea de a publica și acest volum de proză, prin puncte de vedere limpezi, argumentate motivat, adăugând, astfel, un subtil plus de vizibilitate și prestigiu cărții.

Volumul de versuri „Orașele fac jurământ în ploaie”, semnat de Mihai Hafia Traista, duce, sub efectul candorii, degustătorul de poezie în asediul unde poetu-și înobilează cu stilu-i descriptiv și introspectiv pătimirea, despătimirea, spiritul, dăruirea, tradițiile, sacralitatea spațiului rural, pentru a deveni pârgii loiale liniei de tensiune, care pătrund prin ochiul sufletului în brutalitatea interpretărilor și zvonurilor, și a domestici frustrări, cufundându-le în consimțire. Colindele sunt preluate de poet în propria-i poezie atât ca sursă tematică, cât și ca model de expresie artistică prin reluarea unor motive specifice: Steaua, magii, Maica Domnului, Pruncul Iisus, îngeri și păstori. Autorul își însoțește gândurile în cele mai poetice incursiuni, conștient că doar confesiunea sufletului pecetluiește prin cuvinte ceea ce timpul nu poate șterge, desăvârșind astfel renunțarea la risipire. Poetul operează, pe tot cuprinsul cărții, cu inspirație vie și vorbe

meșteșugite, seducătoare incizii lirice, oferind în inedita lume a faptelor o inedită lecție de poezie.

În așteptarea autografelor celor trei autori, spectatorii au primit din partea organizatorilor un dar literar-muzical, în care violonista Natalia Pancec, Ana Zeciu, membră a trupei „Septimo”, cantautorii Dan Vasilescu și Traian Chiricuță, au conturat și constituit din îmbinarea discretă a vocilor cu subtilitatea fecundă a textelor discursuri muzicale autonome atât în varietate, cât și în dinamica fluidității depline a înțelegerii motivelor adăugate

spontan la bucuria, savoarea, iubirea, speranța, toate hărăzite de certitudini. Exigența auditoriului a ținut trează dispoziția artistică a interpreților, reflectată, pe toată durata spectacolului, prin pulsul emoțiilor descifrat în căldura interpretărilor, cu adâncul ființei, de fiecare ascultător.

Integrare prin educație, cursuri de limba română pentru refugiații ucraineni

La Timișoara au debutat, în luna februarie a.c., cursurile de limba română pentru adulții refugiați din Ucraina. Școala Gimnazială nr. 2 a găzduit deschiderea oficială, unde, alături de cursanți, au răspuns prezent la sunetul clopoțelului reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Timiș, conducerea Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România și echipa unității gazdă: prof. Ionela Kvasciuc, responsabil de curs, prof. Oana Pentea, director, și prof. Adriana Popa, director adjunct.

„Pentru inițierea acestui proiect, am avut sprijinul Inspectoratului Școlar Județean Timiș și al conducerii Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, iar cursanții adulți au prins curaj după ce au văzut că, la cursurile anterioare dedicate copiilor, cei mici au acumulat un bagaj bogat de cunoștințe și au început să vorbească limba română. Avem un cadru didactic dedicat, care îi ajută foarte mult, iar, în final, sperăm să putem comunica în limba română, iar refugiații să aibă șansa să-și găsească un loc de muncă mult mai ușor decât în prezent”, a declarat directorul Școlii Gimnaziale nr. 2 din Timișoara.

Din partea Inspectoratului Școlar Județean Timiș, a fost prezentă, în dublă calitate, de inspector școlar pentru limba ucraineană și președinte al Fi-

lialei Timiș a UUR, prof. Maria Szabo-Condrei. În mesajul său, aceasta le-a urat succes cursanților și a subliniat faptul că „acest curs de limba română este extrem de important pentru voi, deoarece vă va ajuta în viitor în procesul de echivalare a diplomelor obținute în Ucraina. Totodată, veți putea accesa mai ușor un loc de muncă în domeniul în care ați activat și, de ce nu, în integrarea voastră în societatea românească. În calitate de președinte

al Filialei timișene, vreau să vă reamintesc că porțile și inimile noastre sunt mereu deschise”.

La deschiderea oficială, au luat parte și reprezentanții presei UUR, iar, din partea Studioului Radio Timișoara, realizatorul emisiunii în limba ucraineană, Nicoleta Hrin, a stat de vorbă cu aceștia, surprinzând trăiri, emoții și povești de viață inedite.

„Mă bucur foarte mult că am avut ocazia să particip la acest eveniment, unde am întâlnit refugiați ucraineni dornici să învețe limba română, mame tinere cu copii care simt susținerea noastră, a Uniunii Ucrainenilor din România. De asemenea, am ascultat povești de viață care m-au emoționat și m-au

făcut să înțeleg faptul că se simt în siguranță aici, unde, peste cerul urbei noastre, nu zboară rachetele și nu sună sirenele. Mulți deja s-au hotărât să nu părăsească țara noastră, iar alții au speranța că acest crunt război va înceta și că își vor duce mai departe planurile pe care le aveau în Ucraina. Prin urmare, sprijinul din partea comunității noastre, și nu numai, este esențial, iar unul dintre mesaje a fost: «Mulțumim, România, pentru sprijin!»», a susținut Nicoleta Hrin, realizatorul emisiunii în limbă ucraineană la Radio Timișoara.

Cu acest prilej, reprezentanții UUR Timiș le-au oferit cursanților câte un pachet cadou, care a inclus caiete, calendare, cărți și ziare bilingve, în limbile română și ucraineană.

„La fel cum am relatat colegei dumneavoastră de la radio, suntem foarte încântați de aceste cursuri. Noi sperăm să învățăm limba română, iar, în viitor, să putem să ne echivalăm diplomele. Spre exemplu, eu sunt farmacist și mi-ar plăcea să pot lucra în acest domeniu, în care sunt calificată, și nu doar la curățenie într-un hotel. Vă mulțumim că sunteți alături de noi și de poporul ucrainean, care în ultimii trei ani a trecut prin momente de grea încercare”, ne-a relatat Hanna din Ucraina.

Cursurile de limba română se vor desfășura pe tot parcursul anului școlar 2024-2025, iar, la final, adulții refugiați stabiliți temporar în orașul de pe malul Begăi vor obține un Certificat de Competențe Lingvistice, acreditat de Ministerul Educației și, totodată, recunoscut la nivel european și internațional.

Mihaela BUMBUC

Activități bilingve, în cadrul „Școlii Altfel”

În perioada 17-21 februarie 2025, la Școala Gimnazială Bălcăuți, s-a desfășurat „Școala Altfel”, „un program național al cărui scop este să contribuie la dezvoltarea competenței de învățare și a abilităților socio-emoționale în rândul copiilor preșcolari/elevilor”. Multe activități cu tematică variată au fost propuse de către cadrele didactice ale școlii. Le-am decupat din orar doar pe acelea care s-au desfășurat bilingv.

„Etichetele sunt pentru borcane, nu pentru oameni”

Prima activitate s-a intitulat „Etichetele sunt pentru borcane, nu pentru oameni” și s-a desfășurat cu elevii claselor a V-a și a VI-a. Scopul demersului didactic a fost cultivarea unor valori și atitudini la elevi, având ca punct de plecare o lume ficțională care prezintă întâmplările prin care trece un urs brun după ce ajunge la Polul Nord în circumstanțe neprecizate.

și Anca Știubianu – și-au propus să le aducă elevilor o stare de bine, valorificând potențialul lor nativ și creativ, stimulând, în același timp, originalitatea și creativitatea, și, nu în ultimul rând, dorința de a învăța, care stă la baza demersului didactic. Elevii au avut parte de o lectură captivantă și profundă, care i-a marcat și i-a determinat să reflecteze asupra valorilor umane și a importanței compasiunii și a înțelegerii reciproce. Prin lectura textului „Povestea ursului cafeniu”, au fost provocați să își reevalueze perspectiva asupra relațiilor interumane. Textul i-a sensibilizat și i-a făcut să realizeze importanța compasiunii, toleranței și a privirii

de dincolo de diferențele noastre.

Elevii clasei a VI-a au evaluat activitatea prin trei cuvinte. Răspunsurile lor au fost: educativ, util, frumos. Bobocii dintr-a V-a s-au simțit bine în pielea personajelor, considerând, cu subiectivism, că au pregătit „cea mai frumoasă scenetă”, dar, în același timp, au mărturisit că „am încercat să ne punem în pielea personajelor din povestea ursului cafe-

niu, iar așa am putut să vedem cum s-ar simți alții dacă le-am pune etichete”.

„Primăvara lirică...”

A doua activitate s-a intitulat „Primăvara lirică...” și a adus o notă primăvărată decorului hibernal. Această temă a dat șansa cadrelor didactice coordonatoare – Lăcrămioara Grigoriuc și

Anca Știubianu – să transforme cele două ore într-o sărbătoare a poeziei, în care elevii să aibă parte de o lectură captivantă și profundă, care să-i determine să reflecteze asupra emoțiilor umane născute odată cu revenirea primăverii. Prin lectura poeziilor „Primăvara” de George Topîrceanu, „De pe-o bună dimineață” de Otilia Cazimir, „Caisul”/ „Ce dar să-ți fac acum că-i primăvară?” de Magda Isanos, „Давня весна” de Lesea Ukrainka și prin intermediul sarcinilor de lucru primite, elevii au fost ajutați să pătrundă atât cu mintea, cât și cu sufletul în universul liric, să descopere sensibilitatea autorilor și să și-o recreeze pe a lor înșiși. Provocările lansate de profesoare au fost primite cu seriozitate de către elevii care au încercat să creioneze răspunsuri ingenioase și să realizeze machete tematice sugestive, concluzia zilei fiind aceea că poezia nu e o corvoadă școlară, ci emoție, frumusețe, vis etc.

Lesea Ukrainka în sufletul copiilor

Având drept motto „Din suflet pentru un suflet”, activitatea „Lesea Ukrainka în sufletul copiilor” (inclusă și în calendarul Comisiei SNAC) și-a propus să-i familiarizeze pe elevi cu biografia și activitatea scriitoarei ucrainene și, în același timp, să-i educe în spiritul generozității față de semenii.

Coordonatorii proiectului au fost doamnele profesor Anca Știubianu și Diana Frăsieniu, iar parteneri le-au fost doamnele învățătoare Rodica Șoiman și Bianca Orhei și profesorii de matematică Elisabeta Stan și Cristi Ciobanu. Implicați în proiect au fost elevii claselor I-II, V-VI de la Școala Gimnazială Bălcăuți și cei din clasa a V-a de la Școala Gimnazială Negostina.

Pornind de la textul „Povestea ursului cafeniu” de Vladimir Colin, am abordat problematica diferențelor dintre oameni, a unicității, a trăsăturilor de caracter, și nu doar a celor fizice, a comportamentelor prosoziale în paralel cu cele antisociale, dar și multe alte aspecte. Elevii și-au exprimat impresiile/părerile față de comportamentele personajelor (foci, urși polari, pinguini), au aprobat/dezaprobat comportamentul unor personaje din poveste, au propus alternative de comportament, pentru ca ursul cafeniu să nu fie trist.

În urma discuțiilor purtate, elevii au desprins valorile morale promovate în textul suport: prietenie, acceptare, înțelegere, curaj, recunoștință,

altruism, bunătate. Elevii clasei a VI-a au scotocit apoi în lada cu proverbe, pentru a găsi cele care se potrivesc cel mai bine cu textul citit, la final realizând „Grădinița cu valori morale”.

Elevii clasei a V-a s-au jucat de-a actorii, punând în scenă textul „Povestea ursului cafeniu” de Vladimir Colin. Activitatea a urmărit atât formarea competenței de comunicare în limbile română și ucraineană, cât și a competenței de sensibilizare și exprimare culturală. Dincolo de acest deziderat extrem de greu de realizat, s-a avut în vedere și exersarea competențelor sociale și civice. Cadrele didactice coordonatoare – Lăcrămioara Grigoriuc

După programul artistic inspirat din viața și creația scriitoarei Lesea Ukrainka (pe numele real, Larisa Kosaci-Kvitka) a urmat „Târgul de jucării/Jocuri”. Banii proveniți din vânzarea jucăriilor aduse de copii au fost redirecționați către fundația „Uniți pentru a ajuta”, în scopul înținerii unui copil bolnav. Organizatorii activității mulțumesc celor care au înțeles că a umple „cutiuța generozității” „...este un gest care nu presupune decât empatie, și nu obligativitate”.

Convalia HREHORCIUC

Postul Mare – urcuș spre Înviere

Postul a fost prima poruncă dată de Dumnezeu în Eden. Simbolistica acestei porunci face referire directă la viața duhovnicească, la viața liturgică, mai ales că omul în starea primordială se afla într-o comuniune reală cu Dumnezeu: „Nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu Cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu” (Matei IV; 4).

Hristos se oferă omului nu numai cu hrană duhovnicească, pâinea și vinul fiind parte palpabilă din cadrul cultului liturgic din care-l gustăm în chip real pe Hristos. Din această perspectivă, postul apare pregătitor pentru cea mai mare dintre tainele instituite de Mântuitorul – taina Euharistiei. Astfel, liturgic, postul apare ca o necesitate în viața moral-creștină; întrucât comuniunea cu Hristos, Euharistia, nu poate lipsi din cadrul vieții liturgice. Omul, prin lipsa înfrânării impuse prin post, adică doar trupește ajunge să se situeze în afara pâinii euharistice. Pornirile religioase ale unei conștiințe laxă nu mai îndrumă viața liturgică a omului spre desăvârșire.

Trebuie subliniat faptul că postul nu înseamnă doar înfrânare din punctul de vedere al hranei, ci face referire directă la o viață duhovnicească lipsită de păcate și la nevoință. Acesta este caracterul postului prezentat și sub aspect pneumatologic. Se înțelege deci că motivația și lucrarea postului țin de lucrarea Duhului Sfânt pe care îl primim și noi prin Sfintele Taine. Postul este modalitatea de a omorî și învinge omul „cel vechi” și de a fi începătură a omului „celui nou”. Prin înfrânarea de la hrană, omul se curăță pentru a-L primi pe Hristos sub forma pâinii și a vinului.

Călătorie duhovnicească

Acest post se mai numește și Patruzecime sau Părăsimi (de la latinescul „quadagesima”), fiind instituit în amintirea postului de 40 de zile ținut de Mântuitorul Hristos în pustiul Carantaniei înainte de începerea activității Sale. Pe acest munte al Carantaniei, merg creștinii mai pioși până astăzi, pentru a posti în cele 40 de zile înaintea Sfintelor Paști. Prin urmare, Postul Mare nu este altceva decât perioada de pregătire pentru un „cer nou” și un „pământ nou”, sensul inițial al postului rămânând același: urcuș spre Înviere.

Prin instituirea Postului Mare, Sfânta noastră Biserică ne cheamă să postim an de an împreună cu Mântuitorul pe calea spre Golgota și spre Înviere. „Preoții se îmbracă în veșminte stacojii, Biserica se îmbracă în haine de doliu, pentru că ea închipuiește moartea patimilor din noi împreună cu Hristos, pentru că împreună cu El să înviem în chip tainic în noaptea Învierii”.

Postul este o călătorie, iar când cineva începe o călătorie trebuie să cunoască încotro se îndreaptă. Mai presus de orice, Postul Mare este o călătorie duhovnicească, iar distanța sa sunt Paștile, „Praznic al Praznicelor”. Postul și rugăciunea, spune Sfântul Arsenie de la Prislop, sunt două mijloace prin care noi, credincioșii, ne curățim firea de patimi.

Rânduiala liturgică

Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Postiți? Arătați-mi-o prin fapte. Cum? De vedeți un sărac, aveți milă de el; un dușman, împăcați-vă cu el; un prieten înconjurat de nume bun, nu-l invidiați; o femeie frumoasă, nu întoarceți capul. Nu numai gura și stomacul vostru să postească, ci și ochiul, și urechile, și picioarele, și mâinile voastre, și toate măduarele trupului vostru. Mâinile voastre să postească, rămânând curate și de hrăpire, și de lăcomie, picioarele nealergând la priviri urâte și în calea păcătoșilor, ochii neprivind cu ispitire frumusețile străine... Gura trebuie să postească de sudalme și de alte vorbe rușinoase. Cel mai potrivit

pentru primirea cu vrednicie a patimilor și a Sfintei Învieri este deci Postul Mare, prin care înfrânarea de alimente și păcate, prin rânduiala liturgică cu totul deosebită și în simfonie cu atmosfera de penitență îndrumă pe credincios spre rugăciune, smerenie, dragoste față de aproapele”.

Duminicile Postului Mare sunt indicate prin numărul de ordine din cursul Postului, fiecare dintre ele fiind totodată închinată amintirii sau cinstirii unor sfinți sau unor evenimente din istoria sfântă astfel:

- Duminica I a Postului sau a Ortodoxiei, închinată amintirii reabilitării definitive a cultului sfințelor icoane, prin Sinodul de la Constantinopol din anii 842-843 (Sinodul VII Ecumenic);
 - Duminica a II-a a Postului, închinată Sfântului Grigorie Palama (+1359);
 - Duminica a III-a a Postului, închinată cinstirii deosebite a Sfintei Cruci;
 - Duminica a IV-a a Postului, închinată Sfântului Ioan Scărarul (+605);
 - Duminica a V-a a Postului, închinată Sfintei Cuvioase Maria Egipteanca;
 - Duminica a VI -a a Postului sau a Floriilor, închinată amintirii intrării triumfale a Domnului în Ierusalim, înainte de Patima Sa.
- Așadar, timp de șapte săptămâni (împreună cu Săptămâna Pătimirilor), creștinii „vor rătăci prin deșertul Postului, dar la capăt strălucește deja lumina Paștelui, lumina Împărăției lui Dumnezeu”.

Combaterea păcatului prin post

O latură spirituală deosebită a Postului Mare, în special, este taina mărturisirii, pe care credincioșii o primesc îndeosebi în acest post. Mărturisirea nu are un anumit timp al desfășurării, dar ea se administrează îndeosebi în Postul Mare, când credincioșii, sub atmosfera de penitență a Sfintelor Patimi, simt nevoia de a se apropia de Hristos printr-o viață cât mai curată. „Spovedania reînnoiește relația de comuniune și iubire cu Dumnezeu și cu semenii”.

Taina Mărturisirii împreună cu Taina Sfintei Euharistii este o adevărată Taină a vindecării atât sufletești, cât și trupești.

Înfrânarea din timpul Postului Mare, prin amintirea Sfintelor Patimi ale lui Hristos, alături de o viață curată, încununată cu Sfânta Euharistie, fac din credincioși adevărați creștini și urmași ai lui Hristos: „Demonii se înpăimântă și fug la vederea unuia care se împărtășește. Asta pentru motivul că în acel ceas se vede ieșind din gură foc dumnezeiesc. Priveliște minunată pentru îngeri, înfricoșătoare pentru demoni. Nu este stea care să strălucească atât de tare pe cer, cât strălucește un suflet în lumina harului dumnezeiesc în ceasul în care se împărtășește”.

Postul devine, astfel, principala armă de combatere a marelui dușman al vieții creștine – păcatul.

Postim pentru a ne împărtăși cu Hristos

Postul Mare al așteptării Învierii Domnului nostru Iisus Hristos poartă cu sine semnificația unui drum al virtuților, al unei căi pe care, odată parcursă, ne redescoperim pe noi după spusa Sfântului Efrem Sirul, care zice că nu este important să vezi îngerii sau să vezi vedenii despre Dumnezeu, ci să te vezi pe tine însuși. Cu atât mai mult devine important, într-o lume care nu mai pune valoare pe oameni, ci doar pe realizările lor exterioare, să descoperi că în tine trebuie să construiești cu adevărat valorile și pe acestea trebuie să le aduci în dar lui Dumnezeu.

Duminicile Postului Mare nu sunt altceva decât așezări în umbra binecuvântată a luminii Învierii și

pentru a recăpăta într-un fel sau altul dimensiunea căutării lui Hristos.

A-L căuta și a-L afla pe Hristos este, de fapt, mesajul Postului Mare, pentru că nu postim doar de dragul de a posti, ci postim de dragul de a ne împărtăși cu Iisus Hristos, de a trăi împreună cu El, de a gusta din viața întru Hristos încă din vremea aceasta.

Păresimile sunt drumul spre Golgota care se poate străbate de către credincios numai într-o singură atitudine sufletească, cea a penitenței și a mărturisirii. Dacă noi mergem pe acest drum al Golgotei cu păcatele noastre, facem și mai grea suferința patimilor lui Hristos.

În concluzie, Postul Mare este vremea înțelegerii și îndreptării noastre, este timp de reculegere, de ridicare, de întărire duhovnicească. Este vremea îndeplinirii chemării paradisiace, de a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu.

Preot Mihai COBZIUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210